

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXIII Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, BALANDIS — APRIL 23, 1992

Nr. 80

Vagnorius susitiko su studentų atstovais

Trečiadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius. Balandžio 22 d. (Elta) — Balandžio 21 d. Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius susitiko su Lietuvos studentų sąjungos nariais — daugelio aukštųjų mokyklų jaunimo atstovais.

Studentams rūpestį kelia materialinės, socialinės problemos, taip pat nuogastaujama, kad dėl pablogėjusios finansinės padėties gali nukentėti jų mokslas. Akademini jaunimo atstovai pateikė pasiūlymą, kaip būtų galima sudaryti sąlygas patiems užsidirbti.

G. Vagnorius pasakė, kad greitai laiku išleis esamų piniginių ženklių pakaitalus, bus išspręsti keblumai dėl sulaikytų stipendijų, atlyginimų išmokėjimo, pažadėto parama medicininiam aptarnavimui, mokslinėms komandiruočiams. Premjeras pasiūlė studentų sąjungai parengti projektą programos dėl pagalbos studentui darbine veikla organizuoti. Susitikime buvo aptarti ir galimi jau suteikti lengvatų važiuoti transportu pakoregavimai.

Taryboje ir vyriausybėje
Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba nutarė pritariti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. balandžio 14 d. nutarimui Nr. 264 „Dėl įstojimo į Tarptautinį valiutos fondą ir Pasaulio banką“.

Lietuvos Respublikos vyriausybė nutarė suteikti iš Lietuvos valstybės biudžeto lėšų žydų kultūros centrui 3500 tūkst. rublių paskolą šio centro remonto išlaidoms padengti.

ESBK Helsinkio susitikimo pertrauka

Užsienio reikalų ministerija pranešė, kad iš Helsinkio Velykų švenčių proga grįžo Lietuvos Respublikos delegacija, dalyvaujanti ESBK Helsinkio susitikime.

Balandžio 15 dieną trečioje darbo grupėje, nagrinėjančioje žmogaus teisių problemas, delegacijos vadovą pavaduotojas A. Puklevičius perskaitė pranešimą, kuriame buvo paneigta balandžio 9 d. posėdyje pateikta Rusijos delegacijos dezinformacija Lietuvos ir Rusijos sutartinių santykių klausimu.

Ekonominės reformos pradamos tik dabar

Vilnius. Balandžio 15 d. — Lietuva išgyvena sunkų perinamąjį laikotarpį. Ekonominės, socialinės ir žemės ūkio reformos, pradėtos po nepriklausomybės atkūrimo 1990 m. kovo 11 d., faktiškai pradamos įgyvendinti tik dabar. Procesą stabdė daug vietinės ir tarptautinės reikšmės faktorių. Tiesioginio valdymo įvedimo Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose pavyzdys akivaizdžiai parodo sunkumus, su kuriais susiduria iš komunizmo gniaužtų išsilaisvinančios šalys. Tai sunkus, pilnas nežinomybės kelias.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Viešųjų ryšių skyrius ruošia šiuo klausimu išsamią medžiagą. Netrukus ji bus pateikta visuomenei.

macija Lietuvos ir Rusijos sutartinių santykių klausimu. Antroji saugumo klausimų darbo grupė pradėjo redaguoti baigiamąjį dokumentą. Lietuvos delegacija parėmė Austrijos delegacijos pasiūlymą dėl priemonių branduoliniam saugumui užtikrinti bei Olandijos delegacijos projektą — įkurti ESBK Aukštojo komisaro tautinėms mažumoms institutą.

Ir vaikai gynė laisvę

Balandžio 21 Vilniuje įvyko Lietuvos Nepriklausomybės gynimo sausio 13 brolijos moksleivių konferencija.

Sausio 13 brolija — visuomeninė, nepolitinė, humanistinė organizacija — buvo užregistruota praėjusių metų rugsėjo mėnesį. Ji jungia tragiškųjų sausio įvykių dalyvius ir liudininkus, globoja sužeistuosius, rūpinasi žuvusiųjų atminimo įamžinimu. Moksleivių ir mokytojų brolijos yra išskūrusios daugelyje respublikos rajonų. Į konferenciją sostinėje susirinko daugiau kaip du tūkstančiai jos narių iš visos Lietuvos.

Konferencijos dalyvius pasveikino Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis. Grupė moksleivių jis įteikė sausio 13 atminimo medalius.

Išrinkti delegatai į Lietuvos Nepriklausomybės gynimo sausio 13 brolijos suvažiavimą. Ji planuojama surengti gegužės 9-10 dienomis.

Klaipėdos savivaldybės konkursas

Klaipėdos savivaldybė paskelbė konkursą norintiems padirbėti Liubeko įmonėse. Į šį Vokietijos miestą kviečiami aštuoniolikos — dvidešimt penkerių metų vokiečių kalbą mokantys jaunuoliai. Jie 6 savaites dirbs vokiečių statybose, soduose ir banke, bus tinkamai aprūpinti, apmokėti jų draudimo grįžimo į namus išlaidoms.

Kitos žinios

Klaipėdos jūrų prekybos uoste prisivertavo septyni motoriniai ir Vokietijos ir Danijos dovanotais pašarinių kviečių grūdais, skirtais Respublikos ūkininkams.

Aplink Panevėžio katedrą auga ir plečiasi katalikiškas vaikų darželis, katalikiška gimnazija, katalikiška žemės ūkio mokykla. Bažnyčios ir mokyklos tikslas bendras — sustabdyti sielos eroziją, prikelti vaikų širdis tikėjimui, siekti dvasingumo, taurinti visuomenę.

Pirmuosius ungius išaugino Lietuvos ir Danijos bendros įmonės „Polar Pravness“ darbuotojai. Žuvis bus pateiktos Vokietijos, Danijos ir Lietuvos restoranų kulinarams. Kaip teigia specialistai, jas, kaip ir Kuršmaršė sugautas, galima rūkyti, kepti ar kitaip apdoroti.

— **New Yorko** spauda rašo, jog Demokratų partijos viceprezidentiniu kandidatu gali būti buvęs pastorius Jesse Jackson, kuris paskelbė nekandidatuosiantį į prezidento postą. Demokratų vadai taikiai pradėjo žiūrėti į tai, nes patenkinti, kad jis nebesiekia prezidento vietos.

Lietuvoje Baltarusijos ministras pirmininkas Večeslavas Kebičius, kairėje, ir Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius pasirašo prekybinio ir ekonominio bendradarbiavimo sutartį. Ši tarptautinė sutartis sureguliuoja abiejų šalių ekonominius ryšius.

Foto Tomo Šrebaliaus

Pasikeitimai katalikų Religinėje Šalpoje

New Yorkas. Balandžio 22 d.

— 1975 m. Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos direktorių pakeistas, kun. K. Pugevičius pradėjo eiti reikalų vedėjo pareigas. Visas jo gyvenimas buvo pasirošimas tam darbui: buvo tarnavęs lietuvių ir amerikiečių parapajose dvylika metų, ruošęs religines radijo ir televizijos programas devynis metus, tarnavęs arkivyskupijos ryšininku su plačiąja spauda tris metus. Turėjo neblogą pažinčių su Amerikos hierarchija. Visa tai padėjo naujose pareigose. Per praėjusius šešiolika metų, o ypatingai nuo 1987 metų, išgyveno istorinius laikus. Prie tu įvykių Religinė Šalpa ir Religinės Šalpos Lietuvos Informacijos centras daug kuo prisidėjo.

Neįkainojamas darbas

Vitos Matusaitienės bei kitų dėka, anglų kalba buvo išversta „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ beveik visi numeriai, išplatinta pusė milijono egzempliorių. Vysk. S. Tamkevičius primygtinai pabrėžė to darbo svarbą. Dar bolševikmetyje, Religinė Šalpa slaptai keliais tūkstantinėmis sumomis remdavo Religinę rezistenciją Lietuvoje. Per praėjusius 3 metus Šalpa pasiuntė maždaug 400,000 tonų vaistų, knygų, bei kitos paramos Lietuvai. Religinė Šalpa pirmoji iš lietuviškų organizacijų pradėjo plačiai

Bet politika nepasikeitė

Ryga. Balandžio 13 d. — Latvijos Vidaus reikalų ministerija paskelbė, jog atšaukiamas prieš tai buvęs reikalavimas turėti keičiamas vizas į užsienį šio krašto gyventojams, norintiems vykti į kitus kraštus. Šios vizos buvo įvestos praėjusiais metais, ir daugiausia dėl to, kad galėtų sulaukyti savo trūkstantį prekių pardavimą už užsienio pinigų spekuliantams. Jų mėgstamiausia spekuliacijos vieta buvo Lenkija. Vizų įvedimą kritikavo ir Lenkijos vyriausybės pareigūnai, nes lenkai, kurie gyvena Latvijoje, negalės laisvai vykti į Lenkiją ir prekiauti. Latvijos radijo žinios, pranešdamos šį pakeitimą, praneša, kad Latvijos politika kitais klausimais nėra pasikeitusi.

naudoti kompiuterius ir telefaksus lietuviškai veiklai. Prieš šešiolika metų, Religinės Šalpos biudžetas buvo 30,000 dol. Pernai iš lietuvių ir kitų buvo surinkta aukų 925,000 dolerių, o paramos Lietuvai pasiūsta daugiau kaip už 7 milijonus dolerių per vienerius metus.

Dėkingas daugeliui

Kun. K. Pugevičius yra dėkingas buvusiam Šalpos pirmininkui vysk. Vincentui Brizgiui už pakvietimą į Religinę Šalpa, a.a. kun. Viktorui Dabušui, kun. Stasiui Railai ir Joanai Pumputienei, kurie pastatė Religinę Šalpa ant tvirtų pamatų. Dr. Rožė Šomkaitė 1976 m. surišo Šalpa su religine rezistencija Tėvynėje ir eilė metų slaptai, pasišventusi ekspedijuodavo Religinės Šalpos bandaroles „Kronikos“ leidėjams, kaliniams, slaptoms vienuolėms.

Jis buvo priimtas pranciškonų vienuolių ne vien kaip nuomininkas, bet ir kaip konfratras ir su dėkingumu mena Marijoną Skabeikiene ir Gintę Damašytę, be kurių pasišventimo ir sugebėjimų nebūtų prie Religinės Šalpos Lietuvos Informacijos Centras atliekė vizituos Estijos prezidentą Arnold Rutel, ministrą pirminką Tiit Vahi ir lankysis kituose Estijos miestuose.

— **Izraelio** radijas paskelbė, jog Sirijos vyriausybė paleido du žydus iš kalėjimo, kurie buvo apkaltinti špiunazū.

— **Libija** pradėjo deportuoti visus arabų ir užsienio valstybių žurnalistus, kurie atvyko į Tripolį prieš išgaliojant sankcijoms, kurias paskelbė Jungtinių Tautų Saugumo taryba.

— **Libanonas** nutraukė visus lėktuvų skridimus į Libiją, kai apdraudos kompanijos atsiskaitė išduoti apdraudas skrendantiems keleiviams į Libiją.

— **Kinijos** policija konfiskavo 3,000 Biblijos egzempliorių Cantono mieste, pietinėje krašto srityje, pranešė spaudai vienas amerikietis misionierius.

— **Atstovų rūmų** demokratų vadas Richard Gephardt pasakė, jog jis išrašė 28 nepadengtus čekius Kongreso banko sąskaitoje, bet sumokėjo vėliau už tai Iždo departamentui 614.60 dol. pabaudą.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAXAS (312) 585-8284

JAV turi ambasadas kiekvienoje respublikoje

Pabaltijui planuojama parama neįskaitoma į 24 milijonus

Chicago. Balandžio 21 d. — Perduodame „Draugo“ korespondentės Indrės Tijūnėlienės pranešimą.

Chicago Fairmont viešbutyje JAV valstybės departamento sekretorius James Baker III, pakviestas Chicago Council on Foreign Relations, padarė pranešimą apie JAV užsienio politiką. Susirinko maždaug 2,000 kviestų žmonių. Pranešime James Baker išklė JAV nuopelnus organizuojant pasipriešinimus pasaulio blogiosioms jėgoms. Jis teigė, kad JAV vadovaujant buvo sutvarkyti reikalai Nicaragoje, Cambodijoje ir Sovietų Sąjungoje. Visi buvo sako, „partnerius“ ir todėl viskas pasisekė. Pasisakė prieš izoliaciją, o susirūpinimą užsienio reikalais pateisino — „We are not the World's policeman, but we are also not bystander to our own fate. Ours is a pragmatic, realistic but principled approach“.

Ambasadų kiekvienoje respublikoje

Dabar buvusios Sovietų Sąjungos žmonės bando atstatyti savo tapatybę. Pradedama siekti demokratijos. Bakeris sakė aplankęs visas respublikas, išskyrus Gruziją ir visur rado, „only the highest regard and warmest affection for the American people and what we stand for“. Strateginiai, dabar Amerika siekia draugiškų sąjunginių santykių su buvusia Sovietų Sąjunga. „Democracy in the Kremlin can assure our own security the way missiles never could“. Jis siekė veikti publika, išsireikšdamas poetiškai — „There can be a new burst of freedom for those who choose to share its blessings“. Mes esame apskaičiavę, kiek mes galime padaryti ir kiek tikimės iš jų pačių. Taigi, susidomėjimas globaline ekonomika gali praplėsti progas mūsų investitoriams. Bakeris sakė, kad JAV yra vienintelis kraštas, turintis ambasadą kiekvienoje respublikoje.

Indrės Tijūnėlienės klausimas

Šiuo metu JAV organizuoja 24 milijonų paramą buvusiai Sovietų Sąjungai. (Jis dažnai minėjo Rusiją ir Euraziją). Ta parama paskatins demilitarizaciją, demokratizaciją ir suteiks techninę pagalbą bei ekonominę stabilizaciją. Jis prašė, kad visuomenė remtų šį užsimojimą. Tikima, kad tokia parama turėtų padėti prezidentui Jelcinui.

Nors po pranešimo nebuvo paklikta laiko klausimas, pasitaisius progai, padėkojau už Lietuvos pripažinimą ir viceprezidento Quayle apsilankymą ir paklausiau ar į tuos 24 milijonus įeina parama Pabaltijui. Nors ir skubėdamas, Bakeris buvo malonus ir atsakė, kad ta suma yra daugiausia Rusijai. Pabaltijui yra numatoma „a separate Package, over and above the 24 billion“, t.y. Pabaltijui planuojama atskira parama. Pabrėžiau, kad kalbant apie paramą buvusios Sovietų respublikoms, nepamirškite ir Pabaltijo. Pirmiausia, jog Sovietų kariuomenė kelia pabaltiečiams didžiausią rūpestį ir padaviau jam laiškelį, kur trumpai suminėtos tos mintys.

James Baker sudarė išpūdį, „korektišką“ žmogaus, bet jo laikysenoje nesijuto šaltumo. Jis, atrodo, yra tikrai efektyvus prezidento pasiuntinys.

Verta išrašyti į Chicago Council on Foreign Relations, nes būnant nariu, susidaro įvairių progų pasekti, kad Lietuva nebūtų užmiršta.

Pasitraukė į barakus

Klaipėda. Balandžio 14 d. — Vakarų žinių agentūros pranešė, jog Sandraugos nepriklausomų valstybių kariuolinių pajėgų pasitraukė, kurios norėjo blokuoti kai kurias lietuvių įstaigas tame mieste. Tų dalinių kareiviai sugrįžo į savo barakus. Tačiau šis sprendimas buvo padarytas po to, kai maždaug 160 karininkų susitiko su Klaipėdos miesto meru Vytautu Čepu. Karininkai norėjo kalbėtis dėl jų pulkininko Ivano Chernycho suėmimo, ir pasitarimo metu reikalavo, kad Lietuvos vyriausybė atsiprašytų už jo sulaikymą. Jis buvo areštuotas balandžio 7 d., ir gautus užstatą, kita dieną buvo išleistas Kaliningrade. Jis kaltinamas, nes yra įrodymų, kad nepasisekusio perversmo metu Maskvoje norėjo nuversti ir Lietuvos teisėtą vyriausybę. Po pasitarimo svėtimos kariuomenės karininkai sugrįžo į savo barakus.

KALENDORIUS

Balandžio 23 d.: Jurgis, Adalbertas, Daugaudas, Rodvilė, Vygaile.

Balandžio 24 d.: Fidelis, Bona, Grožvyda, Kantrimas, Ervina.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:00, leidžiasi 7:39. Temperatūra dieną 49 l., naktį 38 l.

Italų tenoras Luciano Pavarotti pirmadienį buvo apdovanotas Prancūzijos Legiono garbės žymeniu, kurį įteikė Prancūzijos Užsienio reikalų ministras Roland Dumas. Paryžiuje tenoras dainavo Verdi „Kaukių balius“ operoje.

NAUJA LB APYLINKĖS VALDYBA

LB Detroito apylinkės valdyba, išrinkta visuotiniame susirinkime balandžio 5 d., pasiskirstė pareigomis: pirmininkė Eleonora Grigaitienė, vicepirmininkė Gyta Merkevičienė, izdirninkas Algimantas Braženas, nariai – Juozas Matekūnas, Vida Dirgėlaitė-Milmantienė ir Linas Erlingis.

A.A. ADA TELYČENIENĖ

Balandžio 14 d. Oakwood ligoninėje, Dearborn, Michigan, po sunkios operacijos mirė a.a. Ada Telyčienė, 61 m. amžiaus. Paliko giliame nuliūdime dukras Ireną ir Viliją Telyčėnaites, vaikučius Micky, Povilą ir Angeliką. Dvi seseris Lietuvoje ir vieną seserį Australijoje su šeimosiu, daug kitų gimiinių ir pažįstamų. Atsisveikinimo metu „Svyturio“ jūros šaulių kuopos vardu žodį tarė Juozas Kinčius. Balandžio 18 d. Baužos laidotuvių koplyčioje Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonso Babonas atliko religines apeigas, po kurių velionė buvo nulydėta į amžino poilsio vietą Holy Sepulchre kapinėse. Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda Zaparackienė.

AMŽINYBĖN PALLYDĖJOM JIEVĄ BANIENĖ

Balandžio 19, Šv. Velykų dieną, dukros ir žento namuose, Bloomfield Hills, Michigan, mirė a.a. Jieva Pundžiūtė-Banienė. Gimusi Lietuvoje, Navarenų miestelyje, Telšių apskr., sulaukusi 87 m. amžiaus. JAV išgyveno 42 metus. Nuliūdime paliko sūnus Algirdas Bany, dukra Vanda ir žentas dr. Otonas Vaitai, vaikaičiai dr. Algirdas ir dr. Rimantas Vaitai su žmonomis. Balandžio 22, po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, kurias aukėjo kleb. kun. Viktoras Kriščiūnevičius, velionė buvo nulydėta į amžino poilsio vietą Holy Sepulchre kapinėse. Atsisveikinimą ir laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda M. Zaparackienė.

POKALBIS SU SUKAKTUVININKE

„Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės balandžio 21 dienos laidoje buvo perduotas telefoninis pokalbis su valandėles buvusią ilgametę bendradarbę ir pranešėją Patricia Bundza, kuri šiuo metu gyvena

su giminėmis Carlton, Michigan. Bandytė dekojo visiems klausytojams, kurie ne tik sveikino jos 99-to gimtadienio progą, bet jai asmeniškai skambino, atsuntė dovanų ir gėlių. Džiaugėsi, kad kun. J. Klounis atvyko ją aplankyti gimtadienio progą. Papasakojo, kad dalyvavo savo miestelio aukšnio amžiaus grupėje, kur ji buvo pagerbta gimimo dienos progą. Apgailestauja, kad susilpnėjus akims, nebegali prumeruoti jos mėgstamo „Draugo“.

Patricia Bandzienė tikisi, kad Dievo palaima ateinančiais metais švęs savo 100-tąjį gimtadienį. Patricia Bandzienė yra Lietuvos Dukterų draugijos Detroito skyriaus steigėja, buvusi „Draugo“ ilgametė Detroito skyriaus korespondentė, „Lietuvių melodijų“ radijo valandėles pranešėja ir bendradarbė, Šv. Jurgio ir Dievo Apvaizdos parapijų bei draugijų aktyvi narė.

TAUTOS FONDO RENGINYS

Tautos fondo atstovybė Michigan valstijai rengia tradicinę kultūrinę popietę sekmadienį, balandžio 26 d., 12:15 v. p.p. Šv. Antano parapijos patalpose. Ta proga atstovybė kreipėsi į visuomenę laišku, prašydama aukų Tautos fondui. Aukus galima įteikti popietės metu, arba siųsti izdirninkui Vladui Staškui, 10037 Hazelton, Redford MI 48239.

LANKĖSI JAV PREZIDENTAS

Prezidentas George Bush balandžio 14 dieną lankėsi Detroito apylinkėse. Vakare Respublikonų partija buvo suruošius pietus, kurių pajamos buvo skirtos rinkiminės kampanijos išlaidoms padengti. Pietuose dalyvavo Michigan Respublikonų tautybių reikalams ketvirtasis vicepirmininkas Jonas Urbonas ir jaunimo reikalams trečiasis vicepirmininkas Ryan Ambrozaitis.

PAVASARIO ŠVENTĖ

Amerikos Lietuvių Balso radijo klubas nuotaikingą „Pavasario šventę“ rengia gegužės 3 dieną, sekmadienį, 1:30 v. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos kultūrinio centro salėje. Programą atliks mūsų jaunystę trykstantis ir visada pavasariu pasipuošęs jaunimas: tautinių šokių vienetas „Audiņys“, vadovaujamas Astos Puškūriūtės-Soltis ir lietuviškos dainos

JAV viceprezidentą Dan Quayle, Detroito apsilankiusį kovo 14 d., aerodrome sveikina Lietuvos Respublikonų federacijos pirmininkas Jonas Urbonas.

Mšng. Simonas Morkūnas švenčia savo 90-tąjį gimtadienį tarp Sioux City kunigų.

ŽYDAI GRĮŽTA IŠ IZRAELIO Į RUSIJĄ

Trūksta darbų ir butų

IGNAS MEDZIUKAS

Sovietų Sąjungoje daugelis žydų jautėsi neįtikėtai, tartum kalėjime, todėl vyko į Izraelį, bet čia atvykę nusivylė dėl darbų ir butų trūkumo. Daugelis jų grįžta atgal į Rusiją, nors tenai parduotuvė lentynos yra apytuščios ir ateitis netikra.

Nors Rusijoje gyvenimo standartas krinta ir tuo pačiu kyla atsigaunančio antisemitizmo baimė, bet iš kitos pusės demokratijos atgimimas Rusijoje ir Ukrainoje kai kuriuos žydus įtikina, kad jiems labiau užtikrinta ateitis likti Rusijoje ar Ukrainoje.

Viena iš Izraelio sugrįžusių moteris, pašalininkė Maša, nenorėjo žurnalistui išduoti savo tikros pavardės ne todėl, kad bijotų Rusijos valdžios, bet kad ji likusi skolinga Izraeliui. Tiksliai nustatyti, kiek žydų yra grįžusių į Rusiją neįmanoma, nes daugelis jų grįžta slapta, turėdami turistų vizas; jei jie nori formaliai iš Izraelio išvykti, tai turi sumokėti pagal nuostatus už gautą iš valdžios pagalbą bei paramą, jiems atvykus į šį kraštą.

Izraelio ambasados tarnautojas patvirtino, kad maždaug 50 asmenų kas mėnesį nori grįžti į Rusiją atgal, neskaitant tų, kurie vyksta turėdami turistų vizas. Maskvos vizų registracijos biuro vedėjas S. Alpatov sako, kad ši įstaiga yra užversta grįžtančių žydų pareiškimais. U. Gordonas, Žydų emigracijos agentūros viršininkas, atsakingas už jų apgyvendinimą Izraelyje, patvirtino, kad 1991 m. 7000 sovietų emigrantų grįžo atgal. Gordonas įspėjo: jei išdarbinimo galimybės Izraelyje nepagerės, siem dar didesnis skaičius grįš atgal.

N. Efanovas, 43 m., planavęs isikurti Izraelyje, grįžęs iš ten į Maskvą, kalbėjo, jog isikūrimo galimybės tenai yra labai sunkios. Efanovas, buvęs administratorius, sako iš Maskvos į Izraelį išvykęs dėl ekonominių priežasčių. Negalėdamas Izraelyje isikurti, grįžta taip pat dėl ekonominių priežasčių. „Man labai patinka tenai. Aš nenorėjau grįžti, bet neturėjau

mėgėjų būrelis, vadovaujamas Virgos Simaitytės. Visi kviečiami dalyvauti ir pasidžiaugti „Pavasario švente“. Prieš programą galėsite pasivaistinti kugelių, skaniais pyragais ir kavute. Dalyvavimo auka tik 5 dol. asmeniui. Visas pelnas skiriamas „Audiņis“ šokėjų išlaidoms sumazinti, jiems dalyvaujant devintoje Lietuvių tautinių šokių šventėje.

1990 m. 200 tūkstančių žydų išvyko iš Sovietų Sąjungos į Izraelį. Buvo skaičiuojama, kad 1991 m. imigrantų skaičius padidėjo iki 167 tūkstančių. Efanovas aiškina, kad daugelis izraelitų ateivius iš Rusijos sutinka indi-

kito pasirinkimo“, pasakoja Efanovas. Bet jis, grįžęs į Maskvą po metų, buvo labai nustebs dėl gyvenimo lygio smukimo. „Žinoma, aš gaudavau laisvą, skaičiau laikraščius, klausiau radijo, bet neišsivaizdavau, kad gali būti taip blogai“, tęsė pasakojimą Efanovas.

Maša, buvusi disidentė, isijungusi į kovą už žmogaus teises, išvyko į Izraelį su jaunamete dukrele kaip sionistė, bet nusivylė tenai vyraujanti dvasinė ir intelektualinė nuotaika. Ją labai paveikė religinė netolerancija. „Tenai yra daug pigaus ir skanaus maisto, ji pasakojo, bet viskas apsnūdė, pavirsutiniski, neįaučiamą jokio intelektualinio gyvenimo pulso. Ir kai atvykę iš Rusijos inteligentai tuo nusiskundžia, Maša pasakoja, izraelitai sako: „Mes nenorime klausytis jūsų kultūrinio ambicijų, mums šleikštu ir atsibode, kad jūs giritės atsivežę rinkinius klasikus. Geriau pasigydytumėt dantis dėl blogo kvapo ir tik tada susirūpintumėt dvasiniu gyvenimu“.

Maša, buvusi kino industrijos tarnautoja, Izraelyje turėjo 3 mėnesius sunkiai dirbti būdama tarnaitė, kad galėtų užsidirbti lėktuvui bilietę sugrįžti atgal į Rusiją. Ir dabar, nors ji dalinasi mažu butu su savo buvusiu vyru ir kaip visi maskviečiai vargsta eilese dėl maisto, sakosi, esanti laiminga čia sugrįžusi.

Abu čia paminėti asmenys savo nuotakas pavaizduoja subjektyviai, skirtingai. Praėjusių metų liepos mėnesį buvo pakeistas įstatymas, leidžiantis emigrantams pasilaikyti sovietinę pilietybę. Psichologinis klimatas Rusijoje irgi pasikeitė. Žydai, kurie kadaise išvykdavo iš Rusijos, tikėdamiesi niekad atgal negrįžti, dabar laisvai gali lankytis giminės ir tvarkyti įvairius reikalus. Dabar yra tiesioginis oro susisiekimas su Izraeliu.

Žmonės emigruoja į Izraelį, kad susidarytų sau pragyvenimą. Bet tenka nusivilti, nes 60% imigrantų negauna darbų. Pagal viešosios nuomonės apklausos duomenis apie 30% tikisi išvažiuoti laike 5 metų. Trūkumas darbų ir butų yra priežastys, kodėl dabar yra sumažėjusi žydų emigracija į Izraelį.

1990 m. 200 tūkstančių žydų išvyko iš Sovietų Sąjungos į Izraelį. Buvo skaičiuojama, kad 1991 m. imigrantų skaičius padidėjo iki 167 tūkstančių. Efanovas aiškina, kad daugelis izraelitų ateivius iš Rusijos sutinka indi-

ferentiškai, dargi priešiška nusistatę: „Jie priėmė mus kaip kokius žaislus. Kai isitinko, kad mūsų tiek daug, jie tiesiog paliko išmetę“.

Pats Efanovas nuvyko į Izraelį, tikėdamasis tenai isikurti ir tada atsikviesti žmoną ir visą šeimą. Bet atvykęs isitinko, kad butų kainos – nepaprastai aukštos. Jis mėginęs isikurti ir kibuce, bet negalėjo rasti darbo. Jis tyrinėjo galimybes surasti darbą savo žmonai, kuri yra lėktuvų gamybos inžinierė, bet patyrė, kad ji negalės gauti darbo savo srityje. Tada apsisprendė, kad jo šeimos ateitis geriausia bus sugrįžus į Rusiją, nežiūrint, kas įvyks ateityje.

Izraelio valstybė įkurta 1948 m. apima 20,700 kv. kilometrų plotą, neskaitant per paskutinį karą užimtų teritorijų. Izraelis, būdamas tarp priešiška nusistatusių kaimynų, skatina žydų imigraciją, kad pakeltų gyventojų skaičių. Tapus nepriklausoma respublika, per keletą metų iš įvairių pasaulio kraštų (daugiausia Europos) į Izraelį atvyko apie 1 milijonas žydų. 1972 m. jau buvo 3 mln. gyventojų, iš kurių 85% buvo žydai. Dabar gyventojų skaičius artėja prie 5 milijonų. Izraeliui reikia erdves. Todėl imta statyti namus užimtos palestiniečių žemės, bet tam yra priešinga JAV administracija, kuri siekia taikos Viduriniuose Rytuose.

Izraelio žemė nėra labai gausi gamtos turtai. Randama naftos, mineralų ir kai kurių metalų. Gyventojai daugiausia užsima prekyba, pramone, amatais, tik dalis verčiasi žemės ūkiu. Didėjant imigracijos kelių gyventojų skaičiui, sunku juos aprūpinti darbais. Todėl daugelis stengiasi išemigruoti į Kanadą, JAV ir kitur, o atvykusių iš Rusijos dalis ryžtasi grįžti atgal, nes pažadėtoji žemė ne visus gali aprūpinti patogių gyvenimu.

JIEMS MESIJAS NE UŽ KALNŲ

Izraelio ultraortodoksų sekta isitinkusi, kad netrukus pasirodys jų tikrasis mesijas, kurio laukė kelis tūkstančius metų. Lubavič sąjūdis tuo reikalu pakelėse kabina skelbimus, prie automobilijų klijuoja lapelius. Tam sąjūdžiui vadovauja 89 metų rabbi Menachem Mendel Schneerson, gyv. Brooklyne, dar niekad nebuves Izraelyje. Jo protėviai kilę iš Lubavič miestelio Rusijoje. Kai kas, iš to sąjūdžio isitikinė, kad laisvi atėjus, Schneerson pats pasiskelbsias esąs tas laukiamasis mesijas. Rabbi tvirtina, kad pagal Senąjį Testamentą ir Talmudą mesijas ateisias tuoj po didelio suspaudimo ir ilgų metų tikėjimo persekiojimo. O ar taip nebuvo per paskutiniuosius 70 metų?

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY
Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)			
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisyso nurodymais. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisunčiamos gavus prašymą.

Kai Dievas nori tikrai žmogų prie savęs pririšti, tada Jis pašaukia savo ištikimiausią pasiuntinį – rūpestį – ir jam sako: skubėk prie jo, sek jį, nesitruk nuo jo... Ir net žmona prie to žmogaus artiau neprisišlies, kaip rūpestis. S. Kierkegaard

Kodėl negalėtume pastatyti našlaitynų prie senelių namų. Tokiu būdu netrukus ant kiekvieno senelio kelių sėdėtų po vaiką.
Cloris Leachman

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – širdies, plaučių, kraujo spaudimo, artritro ir cukraus ligos.
Sąskaitas siunčiami tiesiog į Medicare
Priklauso Holy Cross ir Christ Igoniņėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.
Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURG
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v., antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždarėtas, ketvd. 1-3 v.p.p., penkd.
ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-6989 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
IŠSIPLĖTUSIŲ KOJŲ VENŲ
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
185 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUŠ IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-6776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 64rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

ROLĖ STIPRĖJA

Kaip vis daugiau tarptautinės politikos žinovų pastebi, visuose turtinguose Vakarų kraštuose balsuotojai yra irzlūs, valdžioje esančios partijos jaučiasi esančios pralaimėjimo pavojėje, nes yra net politikos sankriose, kuriose ekonomai, jose partijos valdančios partijos nebelaimei antros kadencijos rinkimuose. Nors visų žinovų nustebimui ši taisyklė nepasiteisino Britanijoje perieitą savaitę, kai rinkimus vis vien laimėjo Konservatorių partija, jos laimėjimas tik 7.5 procentais rodo, kad valdančioji Konservatorių partija vis tik turi pagrindo susirūpinti. Po tų rinkimų Konservatorių balsuotojai jaučiasi, kad jų balsuotojai padaryta tvirta markė netrukus bus pakeista į daug silpnesnį bendrą europinį pinigą ecu. Italijoje balsuotojai vėl rieja, nesutardami dėl bendro politinio sprendimo labai skirtingoms ekonominiams problemoms tarp pramoningų šiaurinės Italijos ir ūkininkaujantios pietinės Italijos, ir to pasekme valdančioji Krikščionių demokratų partija dar padarė mažiau balsų, negu bet kada nuo II pasaulinio karo. Pagaliau ir prancūzai pašalinio buvusio socialdemokratų ministere pirmininkę Edith Cresson ir pakeitė ją konservatorium.

Aplamai ne tik Europos, bet ir Amerikos eiliniai balsuotojai jaučiasi besikeičiančios pasaulio-tarptautinės socioekonominikos grasinami, kai tarptautinėje rinkoje daugėjant „žaidėjams“ konkurencija darosi vis stipresnė, o krašto ekonominė gerovė atrodo nykstanti. Ir šis rinkos dalyvių skaičiaus padidėjimas yra viena pasekmė Sovietų Sąjungos sužlugimo. Europiečiai taip pat pradeda pasigesti savo pačių krašto galios paskirai reaguoti į ekonominius įvykius, nes prekybos tarifų panaikinimas tarp Europos kraštų nebeleidžia pačiam kraštui apsaugoti nuo konkurencijos tarifais.

Nors mes čia Amerikais skundžiamės recesija ir augančia bedarbe, europiečiai mes atrodo kaip labai stiprus kraštas, pirmie kurį, kai ir prieš Japoniją sunku laimėti. Europiečiai, ypač tuose kraštuose, kur gyvena dideli skaičiai emigravusiųjų iš Trečio pasaulio kraštų, jaudinasi, kad konkuruoti dėl darbų dažnai tenka su tais svetimtaučiais. Tuo tarpu JAV-ese imigracija tėra problema tik tere valstijoje, kurios rubežiuojasi su kitomis valstybėmis, o ne visame krašte. Europoje prisideda dar ir baiminimasis pagėgelių iš Rytų Europos kraštų, kas paskatina kurtis įvairioms nacinėms, tolimų dešiniųjų partijoms. Europiečiams šiuo metu labai sunku susivokinti visus tuos naujus spaudimus ir iš viso to suvokti naują savo gyvenimo būdą, kai jie jaučia, jog jų įprastinis būdas yra naikinamas iš visų pusių.

Ir nors šie visi dalykai kenkia valdančiosioms partijoms, jie mažai ką padeda didžiosioms opozicinėms partijoms. Užot rėmę pastarąsias, besiformuojančia remia naujai žmonėms veržiantis kraštutines dešiniąsias partijas. Anot to korespondento, panašiai, kaip Amerikoje nepatenkintieji prez. Busho valdžia rėmė ne tiek kurį nors demokratą, o verčiau Pat Buchanana.

Prancūzijoje Žaliųjų partija taip stipriai pasirodė rinkimuose, kad Socialistų partija jautėsi priversta sau paimti kai kurias Žaliųjų pozicijas. Italijoje

stebėtinau daug vietų pirma kartą surinko Umberto Bossi, kurį šis korespondentas pavadinuo „Italijos Pat Buchanan“. Jo vadovaujamoji Šiaurės Lygos partija, kurios pagrindinis siekis yra išgauti regioninę autonomiją, atsipalaiduojant nuo Romos ir kuri prieš paskutiniuosius rinkimus teturėjo vieną vietą parlamente, šimet jau gavo 55.

John Lewīs Gaddis, Ohio universiteto Šiuolaikinės istorijos instituto direktorius, argumentuoja, kad visų Europoje vykusių rinkimų rezultatų bendras bruožas yra tai, kad dabar jau patys balsuotojai pradeda reikšti pasipriešinimą visos Europos ekonominiam apjungimui. Kai balsuotojai pamato, kad Europos Bendrijos ekonominis persitvarkymas nustatys, kokį sūrį jie galės nusipirkti Prancūzijoje, ar kokį alų Vokietijoje, jiems tai jau nepatinka.

Europos balsuotojai pagaliau pradeda suprasti, kad pasaulis jau yra pasikeitęs, o europiečiai kaip tik yra daug arčiau viso to pasikeitimo, negu amerikiečiai, ir dėl to jie visa tai daug aštriau jaučia.

Bet ir Jungtinės Amerikos Valstijos nebegali izoliuotis nuo kitų kraštų, nežiūrint kaip to norėtų prez. Bushas, kongresmanai, ar juos spūdiantys balsuotojai. Rašant šį straipsnį dar nebuvo aišku, ar balandžio 22 d. prez. Bushui susitinkant su Europos Bendrijos komisijos pirmininku Jacques Delors, jie susitars ir paskelbs užbaigę derybas dėl Bendrosios Sutarties dėl Tarifų ir Prekybos (GATT), kurios su dideliais sunkumais turės būti įgyvendintos per metus. Bet manoma, kad abu pagrindiniai priešiniai šiose derybose, JAV-jos ir Europos Bendrijos komisija pagaliau susitars, nes tiek Amerikoje, tiek ir Europoje sunkius laikus pergyvenančios vyriausybės, negalinčios nieko daug palenginti savo kraštuose, stengsis savo balsuotojams parodyti, kad sugebėjo ką nors pasiekti tarptautinėse plotmėse.

Didžiausias tarp jų nesutartinimas iki šiol buvo EB reikalavimas ir toliau stambiai subsidijuoti savų kraštų ūkininkus ir EB aviacijos lėktuvus — „Airbus“, o JAV-jų nesirašymas jokios sutarties, kol jie to subsidijavimo neatsisakys. Dabar jau prez. Bush pranešė, jog su tiktu leisti subsidijuoti tik kai kuriuos žemės ūkio produktus — reiskia parodė to ir galimybės derėtis. JAV-tijos iki šiol taip pat spyrėsi prieš stambią ekonominę pagalbą Nepriklausomų Valstijų Sandraugos (NVS) kraštams. Dabar Vokietijos Kohliui išgavus iš Prancūzijos sutarties žymiai sumažinti subsidijas „Airbus“ lėktuvams, jis jau turi kuo spausti JAV-es prisidėti prie pagalbos buvusiems Sovietų Sąjungos kraštams. Amerika jau sutiko.

„Draugo“ korespondentė Indrė Tijūnėlienė, dalyvavusi JAV-tijų Valstybės sekretoriaus James Baker pranešime Chicaegos Council on Foreign Relations balandžio 21 d., jo paklausė, ar Amerikos NVS kraštams skiriamos 24 milijonų dolerių sumos dalis atiteks ir Lietuvai. Jis atsakė ne, Lietuvai skiriama pašalpa yra iš visai kitos sumos.

Bet matome, kaip po truputį vadovavimą pasaulyje perima Europos, mokėdama taip operuoti, kad ir iš Amerikos išspausdintų kooperavimą — jau ne kapinėjimą, bet ekonominių derybų priemonėmis.

Dr. J. Olekai, Lietuvos sveikatos ministeriui, iteikiamas Amerikos vaistų kainoraštis „Red Book“. Iš k.: D. R. Oslapas, J. Variakojienė, dr. J. Raistenkis, Amerikos Lietuvių Farmacininkų draugijos (LAPAS) pirm. I. Juškiene, DPharm, dr. J. Olekas ir G. Černiauskas.

LIETUVOS VAIKŲ VILTIES DARBAS TĘSIASI

„Lietuvos Vaikų vilties“ komitetas, taip paskutinė mėnuo. Taip pasakė viena 15 m. mergaitė motina. Jos šiuo metu pradeda viešnagė Chicagoje ir dukrai darys nugaros iškrypimo operaciją Shriners ligoninėje. „Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto užsiimimas, tai tik lašas jūroje. Taip yra pasakę skeptiški asmenys, kurie gal nenori ar negali suprasti komiteto užduties bei užsiimimo.

Vaikų atrinkimas

Šiuo metu Chicagoje vieši trys jaunuoliai-ės ir jų motinos. Tai dvi merginos (14 ir 15 m. amžiaus) — Lidija, Ilna ir Tomas. Visų diagnozė ta pati — nugaros iškrypimas (scoliosis). Namie Lietuvoje dar gydos šimtą šimtai vaikų su nugaros iškrypimais, bet į JAV komitetas įstengs atvežti dar tik penkis. Tam tikslui darbuojasi komiteto pirmininkė dr. Regina Kulienė, finansų telkimo pirmininkė Gražina Liautaud ir kiti komiteto nariai.

Kaip šie vaikai buvo atrinkti atvykimui į Ameriką? JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų tarybos įsteigtas komitetas „Lietuvos Vaikų vilties“ padarė (šiuo metu Shriners ligoninėm (šiuo metu Chicago, IL; Philadelphia, PA ir Portland, OR). Ligoninė priims

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

gydimui vaikus iki 18 m. amžiaus, kurie atitinka tam tikriems kriterijams (nugaros iškrypimas — scoliois, yra tik viena iš ligų, kurias jie apsiima gydyti). Ligoninės mokesčių nebus, bet komitetas turi atskraidinti vaikus ir vieną iš jų tėvų, juos apnakvinti ir prižiūrėti, apmokėti už kitus tyrinėjimus ir terapiją, kuri nepriskaitoma Shriners operacija. Viešnagė, skaitant operaciją, tyrinėjimus ir terapiją gali užtrukti iki pusmečio.

Lietuvoje vyksta atrinkimo komiteto darbas, kuriam vadovauja dr. Vigris. Reikia dokumentuoti diagnozė, atsiųsti nuotraukas. Shriners ligoninė turi priimti kiekvieną pacientą iš šios dokumentacijos. Visi šiuo metu Chicagoje viešintys jaunuoliai lankė mokyklą ir gyveno specialioje sanatorijoje Šiauliuose (kur pagal juos yra maždaug 200 vaikų su panašiomis nugaros problemomis).

Šių jaunuolių diagnozė buvo padaryta prieš pradendant ar ką tik pradėjus mokyklą. Tačiau jų liga blogėjo ir mazažai, plaukimas ir mankšta (neįskaitant korsetų ir gipsinių lovų) nepaėjo. JAV-jose neskubama tuoj prie operacijų, bet kuo didesnis iškrypimas, išmėginama kuo daugiau gydymo būdų (Milwaukee brace, elektrinė stimuliacija ir pan.), o dažnai patikrinami

jaunuoliuose, kurių iškrypimas viršija 30-40 laipsnių, jei reikalinga pablogėja, tada privedama prie operacijos. Taip paraiškina vienas LVV komiteto narys-ortopedas ir taip rašo medicinos knygos. Šių jaunuolių iš Lietuvos nugarų iškrypimai jau pražengė šiuos laipsnius. Vieno paciento motina aiškino, kad Lietuvoje tik neseniai pradėjo operuoti, ir tą operaciją būtų reikėję kartoti kai vaikas paaugęs. Taline darė operacijas, bet už kelis metus, taip pat vėl būtų reikėję operuoti. JAV daroma operacija skirtinga, nes tokių pakartotinių operacijų nereikės. (Prieš operaciją, kuri ištiesia specialią aparatūrą, teni šios specialios aparatai laikinai, tada operuojama).

Ligos įtaka gyvenimui

Susitinkti su LVV globotiniams ir jų motinoms. Labai atvirai paaiškina savo situaciją. Jų nugarų iškrypimai šiek tiek pastebimi, bet neatrodo, kad jiems nuolat skauda. Jaunuoliai nesivaržo pailsinti apie savo ligą, apie savo gyvenimą. Tačiau matyti, kad vienoje vietoje išsėdėti jiems nėra patogiu. Bet svarbi ir gydytojų perspektyva. Gydytojams rūpi ne tiek kaip kaupti jaunuolis atrodo, bet kaip tas iškrypimas iš viso fiziologiškai jį gali paveikti. Sunku tikėti, kad nuo 8 metų

amžiaus ir pan. šie jaunuoliai gyveno atskirai nuo savo šeimų. Matė tėvus gal kas dvi savaites, gal rečiau. Vasarą grįžo gyventi pas tėvus — į Vilnių, Panevėžį, Dusetas. Pasiekę 18 metų amžių būtų baigę mokyklą ir tą priežiūrą. Naktimis gulėjo gipsinėse lovose, prie kurių, jie sako, po kiek laiko priprato. (Kasmet vėl ištempdavo ir gipsą keitė. Dienomis vaikai lankė 5-7 klases per dieną su maždaug tuzinu mokinių su panašiomis nugaros problemomis. Jie sėdėjo „couchette“ stiliaus kėdėse, kad atsirėmę galėtų rašyti. Rytais mankšta, vėliau plaukimas, poilsis, užsiėmimo būreliai... Taip praėjo dienos ir vakarai. Kai kuriems nugarą mažiau skaudėjo negu kitiems. Vieno paciento motina aiškino, kad jos vaikuvi gresė pavojus, kad iškrypimas gali suspausti nervą ir jis gali likti paraližuotas. Vieną merginą aiškino, kad ji negali šokinėti ar lankstyti per daug. Kiek teko suprasti, kiti vaikai, kurių iškrypimai ne tokie smarkūs, negyvena sanatorijose, bet gydos savo terapiją panašiai. Tiesiog sunku būtų paklausti, kaip šie jaunuoliai žvelgė į savo ateitį, nes atleisti tankiai susijusi su ligos progresu.

Lašas jūroje

Gal šių jaunuolių atvežimas į Ameriką operacijoms yra tik lašas jūroje. Lietuvos gydytojai kaip nors, kur nors turės pasimokyti naujų gydymo ir operavimo būdų iš JAV chirurgų. Juk visų vaikų čia neatveši. Tačiau galima pastebėti net kelių pacientų atvykimo gerąją pusę. Jaunuoliai ir jų tėvai pasivėžė į Lietuvą ne vien išpūdių apie Ameriką, bet ir apie medicininę priežiūrą, kurioje visus kadras sveikatos darbuotojų prisideda prie visapusiškos pacientų globos. Gal patys ir jų tėvai išmoks pareikalauti daugiau iš gydymo sistemos Lietuvoje.

Lietuvių kalbos ir literatūros varžybų laimėtojai Kražiuose: M. Tamošaitis — II premija, L. Gaidjurgytė — I prem., D. Kojelytė — mecenatė ir S. Mažrimaitė — III premija.

SVEČIUOSE PAS LIETUVOS STOMATOLOGUS

JUOZAS KONČIUS

2
Diena tęskna, oras bemaž gėm, kokį palikome Chicagoje. Telkšo kelias negyvuose balutės, langus aptaško pralėkdamas priešinga kryptimi mašinos, ypač sunkvežimiai. Langų valytuvai dirba išsijuose, sluosto purškiamą vandenį. Cheminių skysčių langams valyti jie nevertuoja, nes gali užkalti iš vandens bako einanti žarnelė, o, be to, vandens nesunku bet kur pakelėje pasipildyti.

Dairomės pro mūrinis langus į brolių latvių žemę. Vaizdas nykus — namai nuygventi, kai kurie visai sumukę į žemę. Miesteliuose dar daug kur matyti rusiški užrašai. Profesorius Žekonis mus užtikrina, kad pervaziavus sieną, vaizdas jau bus patrauklesnis.

Privažiavus Lietuvos sieną, praleidžia ir vieni ir kiti, palinkėdami smagios kelionės. Laikinas lietuvių munitinės pastatas, nekartą pultas ir daužytas omonininkų, dabar pasipuošęs geltona, žalia, raudona juostom.

Ivaziavus Lietuvon vaizdas pasikeičia. Laukrai sutvarkyti, nerimo dėl pavasario, nes kolūkių žemės jau skirstomos, kaip pasimėgę žmonės apdirbs ir su kuo apdirbs, o kaip pat, kas dirba likusią kolūkių žemę? Tai vis klausimai, kurie kelia žmonėms nerimą.

Lietuvos pusėje rusiškų užrašų jau nebesimato, kaip Latvijoje. Raudonojo stogai virš baltų plytų

namukų, ne per seniausiai įkurtose sodybose, jos labai panašios viena į kitą. Sone lieka Pasvalys. Pravažiavus Panevėžį, Kėdainius. Pastaruosiuose miestuose nemaža judėjimo. Jau vakaras. Vieni skuba su krepsiais rankose apsipirkti, kiti skuba po darbo namo. Autobusai važiuoja vienas po kito ir visi perpildyti. „Maisto kinstokojame“, aiškina profesorius Žekonis, „taikto nestokojame“, aiškina profesorius Žekonis, kurie tik iš atlyginimų ar pensijų gyvena. Yra ir vadinamųjų komercinių parduotuvių, kur kainos visai nereguliuojamos. Bet ten yra didesnis pasirinkimas“.

Pakelėj, keletoj vietų, pravažiavusiomis kilometrinės eiles nusitęsiančių stovinčių mašinų. Tokios eilės susidaro prie benzino kolonelių degalinėse. Sako, kiti atsiatoja į eilę net iš vakaro. Eilė vos juda. Žmonės rankomis stumia mašinas pirmyn, kad neiekvotų be reikalo benzino. Grįžtant namo už poros savaičių eilių jau nebesimatė, nes degalinės veikė tik kai kuriom dienom. Benzino kainos jau irgi buvo pašokusios net iki 4 rublių už litrą, o pripildyti pilną baką gali kainuoti net iki 200 rublių, prisimenant, kad tuo metu daugelio atlyginimai dar nesiekė 1000 rublių į mėnesį.

Mūsų „Latvija“ įrieda į Rotušės aikštę, isuka siaurą Raguvos gatvę ir kieda prieš 12 numerio. Paspaudus mygtuką, mus įleidžia budėtoja Aleksandra. Vėliau ją pakeičia Stasy, kuris budės per naktį. Tai žmonės, kurie dirba antrą darbą ir šiek tiek prisiduria prie žemų uždarbių ar pensijų.

Mus apgyvendina svečių muziejau, trečiam aukšte virš Medicinos ir farmacijos muziejau. Dabar paaiškėja priežastis ir dėl nuolat būdinių tarnautojų. Patį muziejau aplankysime vėliau. Ten išstatyti ir išdėstyti įvairiausi medicinos bei farmacijos eksponatai, kai

Parodys nuotraukas, parsiveš video juostas, kurias parūpina LVV komitetas. Galės parodyti kitų vaikų tėvams, kad nugaros iškrypimui pablogėjus reikia žiūrėti į operacinius gydymo būdus ir jų prašyti ir reikalauti.

Mūsų parama

Reikia tikėtis, kad Lidijos, Ilonos ir Tomo (ir jų mamų) viešnagės JAV praeis pozityviai. Juk viešnagė pasakė, kad į Lietuvą parsiveš sveiką vaiką. Kita, palikus vyrą ir dar du jaunus vaikus Lietuvoje, vis vien nematė kitos išeities kaip atvykti į Chicago, kelionės, kuriai ruošėsi jau metus su viršum. Kai jau buvo priimti, reikėjo tik skubėti tvarkyti dokumentus, gauti skiepėjimus ir tada laukti išvykimo datos. Reikia pagerbti jaunuolių ir jų motinų kantrybę ir ištvermingumą, nes kartais gresė pavojus, kad iš viso negalės atvykti, nes aplink juos pūle visokie politiniai vėjai. Keli mėnesiai svečiams svetimam krašte kai kada praeis lėtai, kai kada greičiau. Beveik be išimties, jie neturi giminaičių Chicagoje. Jau susidarė geraširdžių talkininkų būrelis, kuris pasiūlo padėti — savo draugyste ir konkrečia parama. Jie atvažiuoja į Socialinių reikalų tarybos patalpas (ar į Lietuvos Dukterų parūpintą butą) aplankyti svečius, juos pavežinti po Chicago, padeda su transportacija ar vertimais kaip jau rūpinasi, kad, jei bus laiko, bent kai kurie vaikai lankys vieną iš vietinių mokyklų ar bent lietuvištinę mokyklą, kad turėtų progos susipažinti su vietiniais lietuviukais, bet ir pramokti anglų kalbos. Geraširdžių talkininkų „Lietuvos vaikų vilties“ komiteto pirmininkė Teresė Drūtė Šoliūnienė norėtų, žinoma, matyti ir daugiau, ką, bekalbėti apie mecenatus, be kurių komiteto darbai eitų veltui.

ANTANO VIVULSKIO GIMIMO SUKAKTIS

KAZYS BARONAS

Lietuvos myletojų klubas Lenkijoje išleido antrą „Lithuania“ žiniaraščių nr. (Lenkai mėgsta vadinti „zeszyt“ – sąsiuvinį), kuriame nagrinėjami lietuvių – lenkų kultūriniai, politiniai klausimai, ypač paliečiant Vilniaus problemą, mūsų valstybės istorinę praeitį bei netolimą lietuvių-lenkų nesantaiką, siaučiant Vilniaus krašte, „Armja Krajowa“ daliniams, jų susirėmimą su gen. Plechavičiaus kariuomene ir t.t.

Atlikau T. Venclovos pasikalbėjimo vertimą, šį kartą vėl paimdamas Elzbieta Savickos straipsnį „Trijų kryžių grįžimas“, kadangi lenkė paličia daug Vilniui užsitarnavusių skulpt. Antaną Vivulskį. Gimė jis 1877 m. sausio mėn. 20 d. Totmoje, Rusijoje (šiemet sukako 115 m.) bajoriškoje Zemaitijos šeimoje, išremtoje už dalyvavimą 1863 m. sukilime i Archangelsko sritį. Persikėlęs su motina į Mintaują A. Vivulskis ten lankė gimnaziją. Lenkė rašo, kad A. V. buvęs gabus mokynis, tačiau visuomet pasipriešindavo vokiečiams mokytojams, tad A. Vivulskis teko perkelti į jezuitų gimnaziją Galicijoje. Brandos atestatą gavo 1897 m.

Kaip atrodė A. Vivulskis? Tokį vaizdą piešia lenkė: aukšto ūgio, liesas, liguistas. Tad reikia stebėtis, kad toks „sudzūvelis“ emėsi didelių darbų pirmą kartą i savo rankas paėmęs kaltą jėzuitų gimnazijoje. Mat savamokslis skulptorius gimnazijoje kun. Beyzym buvo įsirengęs mažą dirbtuvėlę, tad joje daug laiko praleisdavo ir A. Vivulskis. Studijas baigė Austrijos sostinėje, gaudamas architekturo diplomą ir Vienoje architekto įvairių skelbtų konkursų laimėjimais. Tačiau jį viliojo Paryžius, Lotynų kvartalas, nerūpestingas menininkų gyvenimas. Gyveno labai vargingai, pasireiškė džiūvos simptomai.

Sunku pasakyti, kokia linkme būtų nuėjęs Vivulskio gyvenimas, jeigu ne susitikimas su muziku – komp. Paderevskiu (jis taip pat buvo pirmo Lenkijos min. pirm. ir užs. reik. min. – K.B.), dideliu lenkiškų darbų mecenatu. Muzikas ilgus metus nešiojo didelį sumanymą – pastatyti 500 m. Žalgirio mūšio progą paminklą.

Rizikavo I. Paderevskis, duodamas tą pasiūlymą Antanui Vivulskiu, kadangi dideliais kūriniams jis negarsojo: T. Kosciūškos paminklo projektas Washingtono kaip „pavėluotas“ buvo gražintas, o Krokuvos taip pat atsiskak, motyvuodama jo aukšta kaina. Tiesa, viena skulptūra 1901 m. Krokuvos Meno rūmuose atkreipė visuomenės dėmesį: mūšio lauke „pasiūtęs lietuvis“, apsiginklavęs tik ietim, kovoją su nematomu priešu. Juo yra kryžiuotis. „Ta vizija – tai gal trumpas įkvėpimo blykstelėjimas būsimam Žalgirio paminklui“ – sako E. Savicka.

Ignas Paderevskis pakvietė A. Vivulskį i savo vilą Šveicarijoje, sudarydamas jam puikias darbo sąlygas. Pirmiausia muzikas pasirūpino A. Vivulskio sveikata, pasiūsdamas jį pas žymų chirurgą Lozanoje. Operacija pavyko, tad šiltnamį reikėjo paversti dirbtuve. Vivulskiu i pagalbą buvo atsiųsti du Paryžiaus meno akademijos lenkai studentai, o visas darbas buvo dirbamas labai slapta. Kodėl? Baimė iš Prūsijos pusės, padedant bombą. Be to, A.

Vivulskis buvo labai nedrąsus, mažakalbis ir labai jautrus. Autorė pirmena skulptorių Antaną Kuzavų, kuris neatlaikė Ad. Mickevičiaus paminklo projekto visuomenės kritikos ir nusizūdė. Neatlaikytą visuomenės kritikos ir A. Vivulskis, tad visas darbas vyko labai slapta.

Su jojančio Jogailos figūra paminklo atidengimas 1910 metais tapo didele patriotine demonstracija. Nepilnus 30 metų Matiejkos aikštėje stovėjo paminklas. Vokiečiai, užėmę Krokuvą, 1940 m. sulydė bronzinę figūrą Silezijos plieno įmonėse. Paminklas buvo atkurtas 1976 m. Rekonstrukciją atliko Krokuvos skulptorius prof. M. Koniechny. Prie progos, norėčiau skaitytos juos trumpai perkelti i Chruščiovo metus, kada Lietuvai buvo atidarytas mažas langelis i Vakarų pasaulį. Tą įvykį man papasakojo vienas korespondentas. Lenkija pakvietė apsilankyti pas save aukštus Lietuvos KP pareigūnus, gerai pavaišino, iš Varšuvos nuvežė i Krokuvą, parodė Vavelį, Lietuvos kunigaikščio Jogailos paminklą. Stipriai pavaišintas lietuvis rankomis apkabino paminklą ir verkdamas kartojė tuos pačius žodžius: „Jogaila, Jogaila, kam tu vadei tą Jadvygą“...

Čia grįžkime prie A. Vivulskio. Tys kryžiai. Ši istorija yra taip pat dramatiška. Vienu metu jie buvo neatskiriami Vilniaus panoramos dalis, stipriai įaugę i miesto vaizdą, per amžius dominuodami virš Vilniaus. Pradžioje kryžiai buvo mediniai, primindami pagoniškos Lietuvos laikotarpį.

Adomas Honory Kirkor savo leidinyje „Przewodnik po Wilnie i okolicach“ (Vadovas po Vilnių ir apylinkes) rašė, kad pagonys lietuviai, įsiveržę i vienuolyną, nužudė septynis vienuolius. Likusieji pabėgo. Lietuviai ir juos pagavo, nukryžiuo ir imetė i upę. Atminčiai nukankintų vienuolių ir buvo kryžiai, kuriuos pranciškonų vienuolynas ir prižiūrėjo.

Prof. Julius Klos savo knygoje „Vilnius, kraštotyros vadovas“, rašo, kad istoriniai tyrimai šią versiją priėmė tik kaip legendą. Kryžiai buvo pastatyti XIV š. pabaigoje. Jie buvo krikščioniško tikėjimo simboliu ir kartu apsauga nuo kryžiuočių puolimų įrodant, kad kraštas yra katalikiškas. Mediniai kryžiai išsilaikė iki 1869 m. Muravjovo metų, kada dėl senumo nuvirto. Rusai neleido jų atstatyti.

Tik pirmojo pasaulinio karo metu nutarta kryžius vėl atstatyti. Buvo gautas vokiečių okupacinės valdžios leidimas. Bijant vėl galimo rusų grįžimo, kryžius nutarta pastatyti iš gelžbetono. Arch. A. Vivulskio suprojektuotas paminklas buvo pastatytas 1916 m. ir tik per kelias savaites. Mat vilniečiai bijojo, kad okupacinė vokiečių valdžia, pamačiusi didingą baltą paminklą virš Vilniaus, leidimą gali atšaukti. Uždraustos buvo Trijų kryžių iškilmingos pašventinimo apeigos. Jas slapta atliko prel. Kazimieras Michalkevičius (vėliau vysk. Vilniuje, mokojo lietuviškai. Jūsų Europos korespondentui suteikęs sutvirtinimo Sakramentą). Paminklas buvo pripažintas prie gražiausių tuometinių Europos modernizmo kūrinių. Didingai jis atrodė, keldamas neapykantą rusų tarpe. Išsprogdintas

1950 m. Buvo kalbama, kad Vilnių numato aplankyti Molotovas. Bet jo viešnagė neįvyko.

Daugiau 30 metų kryžiai gulėjo, apdengti smėliu, žeme. Jie buvo atkasti 1988 metais. „Ką reiškia tie metai Lietuvai – ateityje rūpestingai aprašys istorikai“, – rašo E. Savicka. „Bet trumpai: 1988 m. sprogo (wybuchla) Lietuva, gimė „Sąjūdis“, grįžo Vytis, Gedimino stulpai, trispalvė, Lietuvos himnas, grįžo lietuvių kalba“ – rašo toliau lenkė. Tai buvo lietuvių tautos atgimimas. Prie jo priklausė ir Stalino teroro aukų pagerbimas, priminimai spaudoje Stalino-Hitlerio sutarties. Išvežtųjų mirtį nutarties pagerbti Trijų kryžių paminklo atstatymu. Atkasti jie buvo, taip pat ir pamatai (seni dokumentai buvo dingę), viskas išmatuota, fotografiniu keliu nustatytas jų dydis, proporcijos. 1989 m. birželio mėn. 14 d. Vilniaus gamtovaizdį vėl puošė Trys kryžiai.

Elzbieta Savicka aplanko A. Vivulskio kapą Rasų kapinėse. Jos žodžiai: „Lenkai sustoja ir lažo rankas. Viskas ne taip. Sunku susitaikyti su mintim, kad žinomas menininkas, autorius puikių kompozicijų, po mirties susilaukė neefektyvaus paminklo – didelės degtukų dėžutės. Banalus paminklas, paprasto trapaus marmuro, kapas apsidotas kažkokiais apžiūvūsiais augalukais, apsupty šaligatvio plokštėm. Užrašas yra tik lietuviškas: „Architektas-skulptorius Antanas Vivulskis, 1877-1919“.

Pasirodo, kad A. Vivulskis dalyvavo kovose su bolševikais Vilniuje, persisaldė, gavo plaučių uždegimą ir 1919 m. sausio 10 d. mirė, jau Vilniuje valdant penkis dienas raudonosios armijos daliniams.

A. Vivulskis (autorė jį vadina Vilniaus savisaugos kariu) buvo palaidotas ju suprojektuotose Jėzaus Širdies bažnyčios rūsyje. Statyba buvo pradėta 1913 m. Pirmas pasaulinis karas nutraukė statybą. Iš tikrųjų statyba niekuomet nebuvo užbaigta. Sovietinės okupacijos metu bažnyčia priklausė Vilniaus „Statybai“.

Lenkų okupacijos metu buvo įsteigta A. Vivulskio vardo muziejus, viena Vilniaus gatvių pavadinta jo vardu.

Tik 1964 m. A. Vivulskio palaikai buvo perkelti i Rasų kapines. Autorė sarkastiškai rašo, kad įrašas šventovės rūsyje tikrai yra buvęs lenkiškas. Tuo tarpu, 1988 m. išleista leidinyje „Rasos“ V. Girinkienė ir A. Paulauskas, A. Vivulskį vadina lietuviu architektu ir skulptorium. Lenkė rašo: „Gal čia žiūrime i A. Vivulskio praeitį, nes jo tėvai buvo gimę Zemaitijoje, o jis pats studijuodamas Paryžiuje priklausė lietuvių studentų draugijai „Lithuania“.

„Šiluvoje, kartais vadinant ją žemaitiška Čenstakava, maldininkai yra sužavėti Vivulskio suprojektuota koplyčia, primenančia pranciškišką viduramžio katedrą, Vilniuje ir vėl baltuoja Trys kryžiai – rašo E. Savicka. „Gal A. Vivulskis Rasų kapinėse yra vertas ko nors geresnio kaip degtukų dėžutės paminklo? Ir gal atsirastų taip pat vieta lenkiškam užrašui – Antoni Wiwulski, rzeźbiarz i architekt“: baigia savo straipsnį E. Savicka.

LIETUVIŲ FONDO 29-TOJO NARIŲ SUVAŽIAVIMO NUTARIMAI

Lietuvių fondo 29-tasis metinis narių suvažiavimas, įvykęs 1992 kovo 28 Jaunimo centre, Chicagoje, išklauses Lietuvių fondo tarybos, patikėtinių tarybos, valdybos, kontrolės ir kitų komisijų bei igaliotinių pranešimų ir suvažiavimo dalyvių pasisakymus, priėmė šiuos nutarimus:

1. Suvažiavimas džiaugiasi, kad Lietuvos valdžios pastangomis Lietuva įsijungė i laisvų pasaulio valstybių šeimą, užmezgė diplomatinius ir ekonominius ryšius su demokratinėmis valstybėmis ir siekia vidaus stabilumo. Suvažiavimas pritaria, kad Lietuvos fondas ir toliau remtų Lietuvos švietimą ir kultūrą.

2. Suvažiavimas dėkoja Lietuvos fondo tarybai ir valdybai už nuolatinį pagrindinio kapitalo ugdymą, aukotojams už dosnias aukas, testamentų sudarytojams už palikimus ir spaudai bei radiui už informacijas visuomenei. Suvažiavimas džiaugiasi 1991 metais gautais rekordiniais 802,941 dol. įnašais, priartinusiais prie šeštojo milijono.

3. Suvažiavimas pakartotinai kviečia visus lietuvius, ypač jaunąją ir vidurinę kartą, įsijungti i Lietuvos fondą nariams i didinti turimus įnašus, nes sutelktas kapitalas reikalingas jaunų jėgų tolimesniai jo tvarkymui.

4. Suvažiavimas prašo visus lietuvius sudaryti testamentus ar atidaryti bankuose „trust“ sąskaitas, ar kitais būdais visą ar dalį turto palikti Lietuvos fondui, kad ju įnašai bei palikimai ir toliau remtų Lietuvos ir švietimą, kultūrą ir jaunimą.

5. Suvažiavimas pveda tarybai išstudijuoti susidariusią padėtį, paruošti atitinkamą anketą ir atsiklausti narių dėl tolimesnio Lietuvos fondo

kapitalo tvarkymo.

6. Suvažiavimas pritaria Lietuvos fondo patikėtinių tarybai (Board of Trustees) dėl atskirto vieno milijono dolerių Lietuvos švietimo ir kultūros reikalams perdavimo procedūros, ir kad skirtoji parama neprasilentų su Lietuvos fondo įstatais bei IRS nuostatais.

7. Suvažiavimas pageidauja, kad apie paskirto Lietuvai milijono dolerių perdavimą būtų informuojami nariai.

8. Suvažiavimas pageidauja, kad Lietuvos fondas ir toliau gausiai remtų Lietuvos Bendruomenės pastangas išlaikyti lietuvių išėjimoje, remiant liuanistinį švietimą ir lietuvių kultūros ugdymą.

Nutarimų komisija: Kazys Ambrozaitis, Antanas Juodvalkis, Daina Kojelytė ir Juozas Žygas.

MŪSŲ KOLONIJOSE Worcester, MA

KVIEČIAME I KONCERTĄ

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa gegužės 16 d., šeštadienį, 7 v.v. Maironio parko didžiojoje saleje rengia koncertą, vaišes ir šokius.

Koncertuos vyrų oktetas iš Montrealio, vadovaujamas muz. A. Stankevičiaus. Jau ne vieną kartą Maironio parke jie linksmino mus savo gražia programa.

Po koncerto sesių šaulių paruoštos vaišės, o po jų šokiai iki vėlyvos nakties. Bilietus šauliai jau platina. Įsigykite iš anksto. Visi kviečiami dalyvauti koncerte, pabendrauti ir pasiklausti gražių tautos ilgesių ir jos žemės grožiu dvelkiančių dainų.

J.M.

GINTARAS IMPORT-EXPORT

Siunčiame siuntinius i Lietuvą: 80 ct. už svarą iki 100 svarų; 70 ct. už svarą virš 100 svarų. Minimumas 15 svarų.

- Siuntiniai pristatomi i namus Lietuvoje.
- Siunta bus kraunama i konteinerius balandžio 26, 27 ir 28 d. Lietuvą pasieks gegužės 20 d.
- Pervešame pinigų už 5%.
- Pervešame jūsų svečius iš New York ir Washingtono aerouostų i Chicago.

Gintaras Import-Export
2437 W. 69 St.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-737-6862

TAUTIEČIŲ VYKSTANČIŲ I LIETUVĄ, DĖMESIUI!

Bendra Lietuvos-JAV įmonė „Vytaras“, vienintelė Hyundai automobilių parduotuvė Lietuvoje, pristato naujus 1992 Sonata ir Pony/Excel automobilius.

- Automobilių atvežami tiesiai iš Pietų Korėjos
- Automobilių specialiai pritaikyti Rytų Europos klimatui ir benziniui
- Visi automobiliai su garantija ir garantiniu aptarnavimu
- Mechanikai ir „management“ apmokyti Amerikoje

Taip pat parduodami nauji visų modelių džypai, „4-wheel drive“ ir su dyzeliniais varikliais. Nupirkti automobiliai gali būti Jums pristatyti atskrendant i Lietuvą aerouoste arba bet kur Lietuvoje.

Priešo pranešame, kad ieškome potencialių prekiautojų automobiliais (dealers) Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose.

Visais klausimais prašome kreiptis i:

Aras International, Inc. (Authorizes Hyundai Automobile Distributor in Lith.)
Melbourne, Florida, TEL 407-728-8467, FAX 407-727-2655 arba
„Vytaras“ (Authorized Hyundai Automobile Dealer), Vilnius, TEL 42-68-03

Perkant tiesiai iš platintojų sutauspysite pinigų!

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones i Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO – siunčiame oro linija
„Zaibas“ – virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu i namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9626 South 79th Avenue
Mokory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 380-115 ir 778-392

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltul
- Perkame ir Parduodame Namus, Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
8529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX – INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltul namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Visi agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

Century 21 REALMART, INC.
6602 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI

Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.,
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės i Danutę Mayer, ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltul.

FOR RENT

Apt. for rent: 6 rms. stove & refrigerator. For 2 or 3 adults. \$550 a month.

Call 1-708-448-7097

FOR SALE

Parduodu Liet. Enciklopediją pilname sąstate (36 tomiai).

Kreiptis 708 423-7871

HELP WANTED

34 m. gydytojas, legalus imigrantas, norėtu susipažinti su simpatiška lietuvaite (atvykusia i JAV). Rašyti: Edvardui, 1735 Chicago, Ave., Apt. 417, Evanston, IL 60201.

Ieškoma 30 iki 50 m. moteris, turinti patyrimo ligonių slaugyme, prižiūreti vyr. amžiaus moterį ir gyventi kartu Westchester, IL. Maisto gaminimas, lengva namų ruošba 6 dienas savaitėje. Trečdieniai laisvi. \$150 i sav. Skambinti tarp 2-5 v.p.p. tel. 708-562-5583.

„VARPAS“

Gali jums padaryti šias paslaugas:

- * JAV pinigų persiųsti i Lietuvą. Adresatas gauna valiutą doleriais.
- * Persiunčiame i Lietuvą medžioklinius ir kariškus šautuvus.
- * Sutvarkome medžioklės reikalus Lietuvoje.
- * Padedame greit susisiekti su Lietuva fax'u (per 1 dieną)

Kreiptis i Antaną Jokubauską,
tel. 213-662-3963

VARPAS
2437 Micheltorena St.
Los Angeles, CA 90039

KASA LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

duoda paskolas žemais procentais. Užeikite, pasiteiraukite ir pasinaudokite šiuo nauju pasiūlymu.

Čikagos KASOS darbo valandos: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 5, šeštadienį nuo 9 iki 2, trečdienį uždaryta.

KASA
2615 W. 71 St.
Chicago, IL 60629
(312) 737-2110

Atviras laiškas

TOMUI VENCLOVAI IR KAZIUI BARONUI

Esu dėkingas (esu įsitikinęs, taip galvoja ir kiti „Draugo“ skaitytojai) Kaziuui Baronui už supažindinimą su „Lithuania“, Lietuvos mylėtojų klubo Lenkijoje, Varšuvoje leidžiamu žurnalu (Ogolnopdaki Klub Milosnikow Litwy).

„Draugo“ dviejuose numeruose (balandžio 16-17 d.) K. Barono straipsniai „Kalba Tomas Venclova“ pristato T. Venclovos atsakymus į įvairius klausimus „Lithuania“ žurnale. Žurnalistai yra Elzbieta

namuose prieš beveik 5 metus. Teikiama globa buvo labai patenkintas ir jungėsi į globojamųjų veiksmus, kartas nuo karto buvo narys chorelio, vadovaujamo Aldonos Prapuolenytės.

Dar būdamas pajėgiu, du kartus lankėsi Lietuvoje ir nieko negailėdamas šelpė artimuosius, išleisdamas sutaupas. Pastaraisiais metais po kaulo lūžimo Juozas sveikata nyko, kol buvo pašauktas amžinybėn.

Prie velionio laidotuvių išlaidų pridėjo nemažą sumą velionio pusseserė Žukauskienė, nors laidotuves nedalyvavo, nes sveikata neleido.

Išsėkis ramybeje, ištikimas Lietuvos sūnau. Palikai pavyzdį tautiečiams, kaip reikia mylėti tėvynę ir priimti Aukščiausiojo valią.

Juozas Kriaučiūnas

Savicka ir Mare J. Karp. Pasikalbėjimas vyko 1990 birželio spalio mėn.

Pagirtina „Draugo“ redakcija, sugebanti turėti įdomų bendradarbių Kazį Baroną Europoje, iš kur jis dažnai mus informuoja pro tenykščių prizmę apie Lietuvos įvykius, išvadas, tokiu būdu praplečia Amerikos lietuvių akiratį. Tomas Venclova, mastytojas, rašytojas, disidentas, akademikas mus žavi ne tik savo kūryba, bet ir tiesos skelbimu. Jis yra garbingas, nebijodamas prisipažinti, kur „klaidingai“ praeityje galvojęs, ar viešai pasisakęs. Jis džiugina mus, kad ir ateityje pasižada neplaukti su srove, bet tiesiai išreikšti savo mąstymus, kaip jo išmintis diktuoja, nors kartais ir neatitiktų daugumos norams. O jeigu jis „suklystų“, — tikriausiai, visa tai išdėstytų — kodėl.

Tiek iševijoję, tiek ir Lietuvoje turime nemažai „neklusančių išminčių“, kurie padarę praeityje juokingų spėliojimų

PUSĖ KAPINĖMS, PUSĖ PARKUI

Uždarant Fort Sheridan kariuomenės bazę, planuojama pusę ten esančių 250 akrų panaudoti veteranų kapinėms, o kitą pusę — parkui. Fort Sheridan yra netoli Chicagos.

ar net veiksmų, mėgina dabar visa tai užtušuoti ar net pateisinti. Jiems trūksta drąsos prisipažinti, kad — klydę.

Galima būti, teisingai, dideliais patriotais, bet privalome atsiminti, kad veikiame iš netobulos žmogiškos prigimties. Nebijokime ir save kritiškai persijoti...

Kurie nepastebėjo ar neskaivė „Kalba Tomas Venclova“, patariau susirasti „Draugo“ balandžio 16-17 dienų numerius ir perskaityti. Ten daug tiesos ir išminties, nors kai kuriais atsakymais galima ir kitaip galvoti.

Dr. Antanas Razma

Ona Rimšienė, viešnia iš Lietuvos, perkerpa kaspiną Seattle, Wash., pirmajai Kaziuo mugėi kovo 1 d. Iš dešinės: Onutė Johnson, Liet. Bendruomenės pirm. Irenos Blekytės-Johnson dukte. Nuotr. V. Sparykės

MŪSŲ KOLONIJOSE

Seattle, Wash.

MŪSŲ TARPE

Trečios kartos lietuvaite septintą skyrių lankanti Jessica Salas-Mitchell nugalėjo 200 konkurentų, laimėdama aukštą pažymėjimą už geneologijos projektą. Savo moksliniame darbe Jessica parašė savo prosenelių istoriją, kaip jie išvyko iš Lietuvos 1907 metais, jų nuotykius atplaukiant į Ameriką ir kaip jie įsikūrė Washington valstijoje. Jessica dabar dalyvaus ir panašiose varžybose, apimančiose visus Washingtono valstijos septinto skyriaus mokinius.

VIETINIAI LIETUVIAI AMERIKOS SPAUDOJE

„Tulpės“ biuletenio redakcija buvo pakviesta dalyvauti spaudos konferencijoje per telefoną su viceprezidentu Quayle vasario mėn. po jo kelionės į Lietuvą. „Tulpei“ atstovavo Bendruomenės pirmininkė Irena Blekytė.

Bendruomenės valdybos narė Ina Bertulytė-Bray ir Kęstutis Sereiva, University of Washington studentas iš Vilniaus, buvo apklausinti per KIRO televizijos vasario 8 d. vakarinių žinių laidą, Lietuvos dalyvavimo olimpinėse varžybose progą. Ina ir Kęstutis didžiavosi Lietuvos sugrįžimu į tarptautinį sportą su savo vėliava, bet apgailestavo, kad CBS transliacija Olimpiados atidarymo šventės ignoravo pabaltiečius sportininkus.

Zitos Petkienės laiškas kritikuojant CBS apie pabaltiečių sportininkų įžaidimą buvo atspausdintas „Seattle Times“ sporto skyriuje vasario 16 d.

KALBĖJO AMERIKIEČIAMS

Vasario mėn. Bendruomenės vicepirmininkė Jūratė Mažeikaitė-Harrison ir pirmininkė Irena Blekytė kalbėjo apie Lietuvą buvusių mokytojų draugijos susirinkime. Šalia to Irena Blekytė kovo 6 d. Snohomish miestelio Valley View Junior High School, susirinkus keturioms septinto skyriaus klaseis, parodė anglų kalba video juostelę apie Lietuvą ir mokiniams papasakojo apie Lietuvos dabartinę padėtį. Jos kalba sukėlė daug dėmesio ir mokytojų ir mokinių tarpe. Vienas rezultatas — I. Blekytė paliko mokytojams adresą vienos mokyklos Klaipėdoje, kad Valley View mokykla galėtų užmegzti ryšius. ZP

Gina kaip pėmpė savo vaikus.

Putnam, Conn.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Mažutis Putnamo lietuvių telkinys neteko dviejų savo narių — jie iškeliavo amžinybėn. Juos prisimena ir prisimins ne tik putnamičiai, bet ir nemažai lietuvių Amerikos kontinente ir Lietuvoje.

A.A. SES. JUOZAPA MARIJA

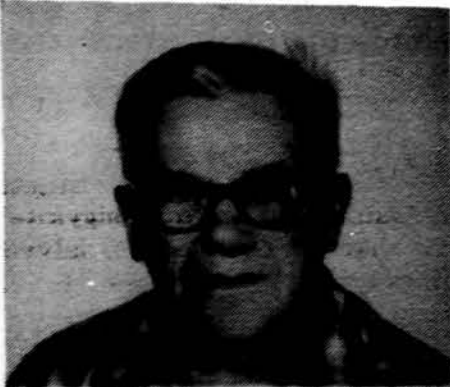
Juozapa Marija, Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolijos seselė, gimusi Terese Zablockaite, mirė š.m. balandžio 5 d. vienuolyno namuose. Pastaruosius kelis mėnesius buvo ligonė; intensyvus gydymas palaikė jos gyvybę, bet ji atsakė to gydymo. Velionė buvo pašarvota vienuolyno koplyčioje. Balandžio 6 d. popietėje koplyčioje atlaikyti šv. Mišparai, melstasi už mirusią. Balandžio 7 d. rytą koplyčioje atlaikytos šv. Mišios, kurias koncelebravo 11 kunigų, kurių bent 3 buvo marijonai, vadovaujant vienuolyno kapelionui kun. V. Cukurui. Vykiant ankstesnį ses. Juozapos pagėdavimą: ją palaidoti be pamokslų ir ypatingų pagėrbimų, pamokslė tik prisimintą jos mirtis ir paprašyta melstis už mirusią.

Tuoju po pamaldų velionė palaidota vienuolyno „Dangaus vartų“ kapinėse, šalia kitų vienuolijos seselių, jau ten palaidotų. Baigiant laidotuvių apeigas į laidotuves susirinkusieji sugiedo „Marija, Marija“. Visi laidotuvių dalyviai vienuolyno seselių buvo pakviesti pietums ir pabendravimui.

Suglausta seselės Juozapos gyvenimo apžvalga

Ji gimė 1908 m. rugsėjo 11 d. Kartenos parapijoje. Jaunulė baigė Karmėlavos Mergaičių Ūkio mokyklą. Po to dar baigė buhalterijos kursų ir vadovavo krautuveje. Apsisprendusi tapti vienuole, buvo noviciatė ir 1937 m. davė vienuolės įžadus Marijampolėje, vienuolijos motiniškame vienuolyne. Tais pat metais buvo pasiūta į Ameriką padėti jau čia prieš metus atvykusioms to ordino seselėms, kurios pagelbėjo tėvams marijonams. Ji tapo šeimininke Tėvų Marijonų Kunigų seminarijoje Hinsdale, Illinois. Po kurio laiko, seminariją uždarančią, buvo perkelta į motinišką vienuolijos Amerikoje namą Vila Maria Thompson. Tas namas vėliau tapo vyresnio amžiaus asmenų ir nepajėgių globos namais. Ji ten liko šeimininkaitė, ligi namai buvo uždaryti. Perkelta į vienuolyno namus Putname, kur vėl šeimininkavo.

A.A. JUOZAS SEMĖNAS

Juozas Semėnas pašauktas amžinybėn š.m. balandžio 1 d. Jis gyveno — buvo globojamas Matulaičio namuose. Balandžio 3 d. už velionį atlaikytos šv. Mišios Matulaičio namų koplyčioje. Mišias laikė 3 kunigai: R. Krasauskas, V. Cukuras ir J. Steponaitis. Tuoju po pamaldų velionis palaidotas Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno „Dangaus vartų“ kapinėse. Koplyčioje ir kapinėse velionio kerstas buvo apdengtas lietuviškąja trispalve, nes velionis buvo Lietuvos kariuomenės savanoris kūrėjas.

Juozas gimė Vaijadiškių km. Kovarsko parapijoje, prieš daugiau, kaip 90 metų. Pirmojo pasaulinio karo metu pramoko rašto. Lietuvai keliantis, dar jaunutis, stojo kariuomenės savanoriu. Žemės reformą Lietuvoje vykdančiam savanoris gavo 8 ha žemės, kuri buvo prie Taujėnų, dėl to jis ten kūrėsi. Šeimoje turėjo 6 vaikus: 3 sūnus ir 3 dukteris (visi jau mirę). Antrą kartą bolševikams užimant Lietuvą, jis pasitraukė į Vokietiją, tačiau visa šeima liko Lietuvoje.

Iš Vokietijos išvyko į Angliją, britams ieškant Vokietijos DP stovyklose darbo jėgos, nors teko keliais metais pasijauninti. Keliems metams praslinkus, jam pavyko persikelti ir apsigyventi Kanadoje, bet joje niekur gerai nepritapo. Pusseserė Rožė Žukauskienė, gyvenusi Chicagoje (dabar gyvena Floridoje) atsikvietė jį į JAV-es. Jis įsidarbino statybose ir, buvęs nagingu ūkininku, pasidarė patikėtiniu. Išėjęs ir pensiją apsigyveno Floridoje. Jėgoms mažėjant reikėjo ieškoti globos, kurią gavo Matulaičio

Pagerbkime mūsų **MOTINAS** įjungdami jas į šį specialų šv. Mišių devindienį!

Motinos Dienos Novena — Geg. 1–10 MARIJONŲ VIENUOLYNO KOPLYČIOJE

Ši novena, į Vilniaus Aušros Vartų Stebukl. Gailėstingumo ir Nepalaujamą Pagalbą Šv. Dievo Motiną Mariją, bus celebruojama už mūsų motinas, pamotes, uošves, močiutes ir žmonas, gyvas ir mirusias.

Reikšdamas dėkingumą už motinos meilę ir pasiaukojimą įjungdamas ją į šv. Mišių noveną.

Motinos vardas gyva/mirusi
.....
Novenai aukoju
Vardas, pavardė
Adresas

MARIAN FATHERS, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629

LIETUVIAI, KURIE NORĖTŲ LIETUVOJE ESANTĮ

- savo turta, vėl atgauti:
- Sodybas
 - Ūkio žemę
 - Kaimus
 - Dvarus
 - Namus mieste
 - Namus kur nors kitur

prašomi kreiptis į Kazimierą Ramanauską

VARPAS
2437 Micholtorona St.
Los Angeles, CA 90039
Tel. 213-662-3963

A.†A. BRONIUI ŽEMLIAUSKUI

iškeliavus Amžinybėn, giliai išgyvenančią žmoną **VĀLDŽĖ**, dukrą **DAINĄ**, sūnus **GINTARĄ** ir **LINĄ**, jų šeimas ir artimuosius giminiskai užjaučiame.

*Aldona ir Jonas Čingai
Lina ir Ričardas Daukai ir Šeima
Daiva ir Vytenis Dudai ir Šeima
Elena Miklienė*

A.†A. BRONIUI ŽEMLIAUSKUI

mirus, žmoną **VĀLDŽĖ** ir visą šeimą užjaučiame ir kartu liūdime.

Irena ir Julius Gelaziiai

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke
Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago
Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNŪS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.
Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS DONALD M. PETKUS
DONALD A. PETKUS

APLINK MUS

x Vargonų virtuozas prof. G. Kviklys gegužės 17 d. 3 v. p.p. Švč. M. Marijos Gimimo par. bažnyčioje, Marquette Parke, turės Marijos garbei koncertą. G. Kviklys yra konservatorijos profesorius Vilniuje, plačiai koncertavęs Europos ir Azijos miestuose. Koncerte giedos sol. D. Stankaitytė ir dalyvaus smuikininkė L. Veleckytė.

x Šv. Kazimiero Seserų kongregacija primena, kad metinės šv. Mišios už a.a. Motiną Mariją Kaupaitę bus vienuolyno koplyčioje ateinančią sekmadienį, balandžio 26 d., 9:30 val.

x LFK „Lituanica – Litha“ pirmose pavasario pirmenybių varžybose susitiks su stipria major diviziono Wauconda „Chiefs“ vyrų komanda. Rungtynės vyks šį sekmadienį, balandžio 26 d., Lietuvių centre Lemonte. Pradžią 3 v. p.p. Laukia gausaus žiūrovų atsilankymo.

x Solistė Praurimė Ragainė, atliks meninę programą šeštadienį balandžio 25 d. „Seklyčioje“ rengiamame vakare. Vakara rengia JAV LB Socialinių Reikalų Taryba. Vakaro pelnas skiriamas „Pensininko“ žurnalui paremti.

x Dr. Daina Variakojytė meliai sutiko globoti keturias dainininkes iš Vilniaus, kurios čia mūsų Operos kviečiamos atvyko padėti dainuoti „Otello“ spektaklyje. Irena Brazauskienė, Laima Lileikienė, Erika Navickaitė ir Giedrė Zeikaitė šiame operos spektaklyje sustiprins mūsų choro balsus, o Laima Jonutytė-Lileikienė atliks ir Emilijos partiją šį sekmadienį Mortono mokyklos auditorijoje.

x A.a. Kazimieras Kleiva jau visi metai, kai atsiskyrė su šiuo pasauliu. Šv. Mišios bus atnašaujamos balandžio 29 d. Nekalto Prasidejimo Seselių koplyčioje, Putname; Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Tėvų Marijonų koplyčioje, Chicagoje; St. Petersburg, FL, balandžio 30 d. 8:30 Tėvų Pranciškonų koplyčioje ir gegužės 3 d. Holy Name bažnyčioje 1 val. p.p. Prašom pasimelsti už mirusį.

x „Velykų stalas“ – balandžio 26 d., sekmadienį, 12 val. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Rezervacijoms skambinti: 708-985-7216.

x Kaip ir anksčiau, Atlanta laukia Jūsų siuntinių į Lietuvą. ATLANTA IMPORT EXPORT, 2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629. Tel. (312) 434-2121.

x TravelCentre, Ltd. greitai ir sąžiningai tvarko visas atostogų bei komercines keliones. Taip pat parduodame lėktuvo bilietus į Lietuvą. Skambinti: Teresei Lesniauskienei, tel. 708-528-0773.

x Maistas pristatomas į namus Lietuvoje. 55 SVARAI: dešros, sūris, aliejus, kava, cukrus, vaisiai ir kt. – \$85. 22 SVARAI vien tik mėsos gaminių – \$85; 11 SVARŲ dešrų, 6 dežutės amerikietiškos kavos – \$58. Prie visų siuntinių galima pridėti aspirino ir vitaminų. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL tel. 312-436-7772.

x „Caritas“ talkos būrelis Chicagoje jau išsiuntė siuntinį senutėms, gyvenusioms parapijos senelių namuose Šilalės rajone, Kaitinėnuose, kurie sudegė. Joms superkamas drabužių, baltinių, naktinių marškinių, šlepečių siuntinys. Bet būrelis išdės liks tuščias. Kas nori padėti atstatyti išdą, kad galėtume ir ateityje greit sušelpiti nelaimės ištiktuosius, gali perduoti ar pasiūsti auką būrelio izdininkei J. Mikūnienei, Midland Federal Bank, 2657 W. 69 St., Chicago, IL 60629. Čekius išrašyti „Chicago Caritas Association“.

x „Otello“ operos spektaklis įvyksta šį sekmadienį, balandžio 26 d., 3 val. popiet, Mortono mokyklos saleje, 2423 S. Austin Blvd., Cicero. Bilietai gaunami Vaznelių parduotuvėje, 2501 West 71 St., tel. 471-1424, o spektaklio dieną nuo 1:00 val. p.p. salės kasoje. Autobusai išvyksta 1:30 val. p.p. nuo 69 ir S. Washtenaw gatvių kampo. „Otello“ operą diriguoja Alvydas Vasaitis, režisuoja Eligijus Domarkas, tituline Otello partija atlieka Virgilijus Noreika, Desdemonos – Irena Milkevičiūtė, Emilijos – Laima Jonutytė, Jago – Arvydas Markauskas, Cassio – Zenonas Žemaitis, Lodoviko – Jonas Vaznelis, Rodrigo – Julius Savrimas, Montano – Václavas Momkus ir Heraldas – Bronius Maciukevičius. Chormeisteriai – Ričardas Sokas ir Manigirdas Motekaitis. Vida Momkutė yra režisieriaus asistentė, scenos menedžerė ir apšvietimo koordinatorė. Chore dalyvauja 11 dainininkų iš Vilniaus kartu su mišikiu Operos choru. Visi ir iš visur kviečiami atsilankyti į šį sezoną vienintelį operos spektaklį.

x A.a. Violeta Karosaitė mirė 1989 m. balandžio 24 d. Minint trejų metų mirties sukaktį, šv. Mišios bus aukojamos sekmadienį, balandžio 26 d. 9 v.r. Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Prašoma dalyvauti ir pasimelsti už velionės sielą.

x A. Grigo vadovaujamos G.T. Intl. kelionių agentūros turizmo parodos metu, Lufthansa oro linijos dėka, Romas ir Vida Raciūnai burtų keliu laimėjo kelionę į Lietuvą.

x „Kalba Vilnius“. Klausykite Grundig radijais. 7 modeliai. Gradinskas, 2512 W. 47 St., Chicago, IL, 60632, tel. 312-376-1998. Garantuotas visų vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia – paskambinkit.

x Union Pier centre, lietuvių rajone, parduodamas naujas, moderniai įrengtas, dar niekieno neįgyventas, 2 mieg. butas. Tik 1½ bloko nuo ežero, kampinis sklypas. Kontraktoriaus tel. 616-469-4924.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

x Pratešė prenumeratą, o už kalėdines korteles, kalendorių atsiuntę po 20 dol. aukų: A. Vaičiulis, R. Stropus, S. Budėjus, Kazys Balas, Viktoras Palunas, Marcelė Bendoraitis, Salomėja Teresevičienė, Klem Pravorūnas, John Jusonis, E. Janušas, A. Liudžius, E. Gaska, Julius Nesavas, V. Z. Viskanta, Nina Liubinas, Jadvyga Prokurat, Barbara Ribbe ir A. Simenas. Dėkojame.

x Mercy Lift dėkoja asmenims, kurie atsiuntė auką, nors patys negali dalyvauti „Odyssey“ vakare. Malonu jausti paramą ir pritarimą negyvenančių Chicagoje ir jos apylinkėse. Ačiū, kad savo auką įvertinat Mercy Lift labdaros veiklą. Informaciją apie vakarą „Odyssey“ laive suteikia Rita Kisieliene, 708-441-8137.

x Zenonas ir Vanda Petkai (IL), įvertindami išeivijos kultūrinio išlikimo svarbą, parėmė IX Tautinių Šokių Šventės ruošą 1000 dolerių auką. Lėšų telkimo komisija yra nuosirdžiai dėkinga naujesiems šventės garbės mecenatams.

Lietuvos valstybinės operos solistai – Virgilijus Noreika, kairėje, ir Arvydas Markauskas, dešinėje, repetuoja mūsų Jaunimo centre Verdi „Otello“ operą, kurios vienintelis spektaklis yra šį sekmadienį Mortono auditorijoje.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SVEIKATOS MINISTERIS LIETUVIŲ LIGONINĖJE

Būdamas Chicagoje, Lietuvos sveikatos ministeris Juozas Olekas su palydovais aplankė Šv. Kryžiaus ligoninę ir padėjo už nusiūstus tos ligoninės parūpintus medikamentus Lietuvos žmonėms. Šv. Kryžiaus ligoninė Lietuvai nusiuntė vaistų ir kitokių medicininių reikmenų, kaip Rentgeno peršvietimo mašiną, elektrokardiogramoms daryti įtaisų, egzaminavimo stalų, vežimukų, gail. seserų uniformų ir kitų reikmenų net 250,000 dol. vertės.

x Pratešė prenumeratą su 15 dol. auka: rašyt. Nijolė ir Vladas Užubaliai, Chicago, Ill., Stasys Užubaliai, Philadelphia, Pa., Severinas Krutulis, Darien, Ill., Elena Sudzinskas, Hellertown, Pa., Vytautas Stanevičius, Chicago, Ill., Stefaniya Mackevičius, Omaha, Nebraska, Vytautas Vaškus, Crownsville, Md., Ramūnas Vidžiūnas, Hinsdale, Ill., Bernice Buika, Three Oaks, Mich., Aldona Grigalūnas, Chicago, Ill. Visiems dėkojame.

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, balandžio 26 d., Baltia Express (member of Amber Group) priimtinus siuntinius Pasaulio lietuvių centre, Lemonte nuo 9 val. ryto. Laivo konteineris išplaukia balandžio 27 d.

x JAV LB Vidurio Vakarų apygardos atstovų metiniame suvažiavime bal. 26 d. 9 v.r., Pas. Liet. centre pranešimus padarys: apylinkių pirmininkai, apygardos valdyba, apygardos kontrolės komisija, PLB VIII seimo rengimo komiteto pirmininkas Br. Nainys, IX Išeivijos Lietuvių Tautinių Šokių Šventės rengimo komiteto pirm. dr. P. Kisielius ir Krašto valdybos pirm. V. Maciūnas.

x Mercy Lift dėkoja asmenims, kurie atsiuntė auką, nors patys negali dalyvauti „Odyssey“ vakare. Malonu jausti paramą ir pritarimą negyvenančių Chicagoje ir jos apylinkėse. Ačiū, kad savo auką įvertinat Mercy Lift labdaros veiklą. Informaciją apie vakarą „Odyssey“ laive suteikia Rita Kisieliene, 708-441-8137.

x Zenonas ir Vanda Petkai (IL), įvertindami išeivijos kultūrinio išlikimo svarbą, parėmė IX Tautinių Šokių Šventės ruošą 1000 dolerių auką. Lėšų telkimo komisija yra nuosirdžiai dėkinga naujesiems šventės garbės mecenatams.

ŠV. ŠEIMOS VILA KVIEČIA

Ilgą pušaičių alėja tiesiasi nuo 123-cios gatvės link Šv. Šeimos vilos Lemonte. Prakirtęs buvusio Labdarių ūkio laukus, kelias atsiremia į geliių klombą, už kurio stūkso gelsvas 2 aukštų pastatas su iškalta lietuvišku užrašu „Senelių prieglauda 1949 m.“. Didžiulių medžių parko gale tyvyski ežeras, šone samanos takelis veda apie Kryžiaus Kelio koplytėles, grįžta pro geliių lysves. Tai lyg senovės prošvaitė, dvelkianti ramuma. Čia Šv. Kazimiero seselių globoje dvasinė ir fizinę priežiūrą gauna apie 100 senelių. Jiems pritaikyta

x Pratešė prenumeratą, o už kalėdines korteles, kalendorių, pridėjo po 20 dol. aukų: dr. S. Jankus, Petras Plienaitis, Dana Mitkienė, Fr. A. Zailskas, Jonas Adomaitis, kun. B. A. Rutkauskas, dr. J. Petrikonis, J. Černius, rašyt. Mazalaitė Gabienė, A. Ankus, Julia Kepenis, L. Gvazdinskas, L. V. Staldalnickas, Vytautas Girnius, John Serapinas. Dėkojame.

x Pratešė prenumeratą, o už kalėdines korteles, kalendorių atsiuntę po 20 dol. aukų: Janina Petrakis, Juozas Ališauskas, Adelė Plėnienė, K. Juškaitis, Antanina Jonynas, Paul Shukis, Petras ir Bronė Ezerskis, Ben Dapkus, D. Cipkus, Zita Zvirzdys, G. Treinys, R. Apanavičius, B. Juozapavičius. Dėkojame.

x Atsiuntę po 15 dol. auką įvairiomis progomis: Irena Javaliulis, Beverly Shores, Ind., Sofija Vakselis, Chicago, Ill., Jurgis Blekaitis, Laurel, Md., Elena Vasyliūnas, Somerville, Mass. Dėkojame.

x Jurgis Bubnis iš Chicago, Ill., atvyko į „Draugą“ ir užprenumeravo dienraštį kaip dovaną sūniui E. D. Bubny, gyv. Dorchester, Mass., su 20 dol. auka. Dėkojame.

Lietuvių Fondo 29-me narių suvažiavime, įvykusiam 1992 III. 28 d. Jaunimo centre, Chicagoje, pagerbiant mirusius narius, žvakę uždega į poilsį išėinąs informacijos komisijos pirm. Antanas Juodvalkis.

Jono Tamulaičio nuotr.

ATSISVEIKINAM SU MILTONU STARK – ŽURNALISTU IR VERTEJŲ

Skaudu ir vėl rašyti apie iškeliavusius, ypač gerai pažinotus draugus. Štai dabar, atrodytų kad dar pajėgiame amžiuje atsisveikinom su ankstyvesnės imigrantų kartos atžala, čia Californijoje daug kam žinomu žurnalistu, nepailstamai keliančiu Lietuvos klausimą amerikiečių spaudoje, vertėju į anglų kalbą mūsų literatūros deimantiukų, Los Angeles Vyčių kuopos pirmuoju pirmininku Miltonu Stark. Čia trumpai perbėgsiu per jo veiklų gyvenimo kelią.

Miltonas gimė 1925 spalio 25 dieną Los Angeles, Ca. Dar

vienam prireikia profesionalios priežiūros. Čia lietuvis seselės tebedirba su nuostabiu pasišventimu. Lietuviai seneliai laukiami. Šiuo metu jų yra apie 30. Jei bus daugiau, šie namai bus lietuviškesni. Šį sekmadienį, balandžio 26-tą dieną nuo 1 iki 3 val. p.p. lietuvių spaudos ir organizacijų atstovai bei kiti suinteresuoti asmenys kviečiami aplankyti Šv. Šeimos vilą, sutikti seselės, išgirsti apie ateities planus. Be mūsų dėmesio ir ši lietuvių žiebtą liepsnelę yra pavojuje užgesti, o dar daugelį ji gali būti naudinga. Šv. Kazimiero seselės kviečia apsilankyti ir apžiūrėti.

Laima Žliobienė SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS VEIKLA

Suvalkiečių draugijos nariai rinkosi į Z. Kojak salę pradėti veiklos metus. Kovo 27 dieną 1 val. p.p. susirinkimą atidarė pirm. Alex Navardauskas, sveikindamas dalyvius gausiai atsilankiusius. Palinkėjo geros darbingos noutaikos sprendžiant svarbius draugijos reikalus.

Šių metų vasario 14 dieną nelaimingai baigė šios žemės kelionę Antanas Kamstaitis. Jis ir visi mirusieji nariai pagerbti minutės susikaupimu. Visa valdyba dalyvavo ir užėmė savo vietas. Protokola gerai parašyta perskaitė sekr. V. Utera. Vienbalsiai priimtas. Į draugijos bičiulišką šeimą priimti 2 nauji nariai: Jonas Kvietkauskas ir Juozas Paliutis. Linkime naujokams geros sėkmės veikti kartu.

Gauta padėkos kortelė iš Navardausko, dėkoja visai valdybai ir nariams už pareiktą užuojautą ir dovanėle. Padėkos kortelė nuo Aldonos Wengel, kur dėkojama už jos tėveliui paskutinį patarnavimą.

Revizijos komisija, susidedanti iš Mary Ann Malas, Anna Wai-checki ir Carrie Navardauskas, aktą perskaitė Mary Ann Malas, K. Čiurinskui davus įnešimą priimti kaip skaitytas. Vaitkui parėmus, priimtas vienbalsiai.

Renginių komisijos rinkiniai: kiekvienas pasiūlytas atrado įvairiausių priežasčių atsakyti. Vieni pavirto tikrais ligoniais, kiti baimindamiesi, kad būnant komisijoje reikės truputį padirbėti. Čia iš visų dalyvavusių sutiko būti komisijoje Victor Utera, B. Žemgulenė, Mary Ann Malas ir dar savanoriškai prisidėjo Vaitkus. V. Utera pranešė, kad Šaulių salę jau užsakytą rugsėjo 20 dieną. Dienotvarkė pasibaigęs sveičias iš Lietuvos atliko dainų programėlę. Visi buvo labai patenkinti.

Sklandžiai ir nuosirdžiai išsprendus visus klausimus, pirm. pakvietė prie vaišių, kurias paruošė renginių vadovė Regina Petrauskienė su padėjimais. Lauksime tikro pavasario. Gegužės 22 d. bus susirinkimas ir Motinos dienos minėjimas.

vaikas buvo vežamas į Lietuvą 1930, 32 ir 36-7 metais, todėl puikiai mokėjo lietuvių kalbą. Įdomu tai, kad 1943 metais, baigęs Marianopolio Akademiją Thompson, Connecticut, parinktas užbaigos kalbai, ją pasakė lietuviškai. 1943-1946 metais tarnavo laivyne ir dalyvavo kovose su japonais Filipinuose, Borneo ir N. Gvinejoje. Jį tačiau traukė spauda ir literatūra, iš ko 1950 m. gavo BA laipsnį Los Angeles universitete. Dirbo kaip ryšininkas-žurnalistas Californijos valstijos plentų skyriuje.

Be minėtų enciklopedijose knygu, į anglų kalbą išvertė daug apysakų, pasakų, eilėraščių: B. Gražulio Lenkynės į kapus, J. Biliūno Brisiaus galas, lietuvių liaudies pasaką Eglė – Žalčiū karalienė, A. Vaičiulaičio – Yra šalis, ir kt.

Paliko ir originalių kūrinių pluoštą: apsakas Grįžtantys, didvyriai, Piažo sūnūs, Egmontas ir kosmosas, Jimmy, Gvazdikai. Eilėraščius Jūra, Meilė, Gamtovaizdis ties Riverside ir asmeninės lyrikos posmų, skirtų žmonai Aldonai.

Rašė įvairiomis temomis amerikiečių ir lietuvių spaudoje. Kovojo savo plunksna prieš neteisėbes, blogi, jaudinosi dėl įvykių Lietuvoje, dažnai rašydamas į Los Angeles Times, The Outlook, The Daily Breeze. Nebuvo abejingas Santa Monikos problemoms. K. Borutos Medinius stebuklus padovanavo visiems žymiesiems Amerikos ir Lietuvos universitetams, susilaukdamas dėkingumo ir aukštą darbo įvertinimą. Nepaprastai daug skaitė. Galvojo apie autobiografinės knygos rašymą, apie dar vieno romano vertimą, bet liga sugriovė ateities planus. Būdamas ligoninėje, labai ilgėjosi namų į kuriuos taip ir nebeteko sugrįžti, knygu, kurių niekad nenustojo pirkes, nei skaites, klasikines muzikas, kurios klausymui skirdavo mažiausia dvi valandas, o ir vandenyno, į kurį žiūrėdamas rasdavo nusiramimą, gaudavo įkvėpimą.

R. K. Vidžiūniene

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 1 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.